

თავისუფალი საპროფესორო

№3 (63)

11-17 თებერვალი

1995 წ.

066421

ფასი 700 რუბლის
შესაბამისი ჯამონი

გაზეთი
რეგისტრირებულია
ოუსტივის სამინისტროს
მიერ
სარეგისტრაციო მოწმობის
№ 0441

WEEKLY NEWSPAPER

TAVISUPALI

SAKARTVELO

(FREE GEORGIA)

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს სასამართლოს

ჩემთვის ცნობილი გახდა, რომ განსასჯელის პ. გელბახინისა და ი. დოკუაძის მიმართ 1995 წლის 31 იანვარს სახელმწიფო მსჯავრდებელმა მოითხოვა სასჯელის უმაღლესი ზომა - დახვრეტა.

შეშფოთებული ვარ ამ არაპუნანური მოთხოვნით, რამეთუ ჩემი შვილი, მერაბ კოსტავა სიცოცხლის ბოლომდე დაუღალავად იბრძოდა სიკვდილით დასჯის გაუქმებისთვის. ვთხოვთ, გაითვალისწინოთ ჩემი თხოვნა მსჯავრდებულები შეიწყალოთ.

ოლა დეურიაკოსტავა

ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო ორგანიზაციებს მსოფლიოს საინფორმაციო საშუალებებს

საქართველოს დამოუკიდებელი საინფორმაციო საშუალებებისა და ჟურნალისტების მიმართ

1993 წლის ოქტომბრიდან საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლო განიხილა სისხლის სამართლის საქმე N7493810, რომელიც ეხება ჩიქოვანის ქუჩაზე ავტოკატის ფაქტს. ამჟამად ეს სასამართლო პროცესი დასასრულს უახლოვდება. 31 იანვარს პროკურორი ჯაბა კობერიძე სასამართლოს წინაშე წარდგა თავისი საბრძოლველო სიტყვით და მოითხოვა ჩემი შვილიდან ექვს განსასჯელს მიესაჯოს 15 წლით თავისუფლების აღკვეთა, ოთხს - 10-13 წლით, ხოლო ორს - პეტრე გელბახინსა და ირაკლი დოკუაძეს - სასჯელის უმაღლესი ზომა - დახვრეტა.

ადამიანის უფლებათა დამცველები, დამოუკიდებელი საინფორმაციო საშუალებები, აგრეთვე საერთაშორისო ჟურნალისტური ორგანიზაციები ყურადღებით ადევნებდნენ თვალს ამ პროცესს და დარწმუნდნენ, რომ იგი მიმდინარეობს განსაკუთრებით ადვოკატთა ელემენტარული უფლებების უგულვებლად, საერთაშორისო ნორმებისა და საპროცესო კოდექსის უხეში დარღვევით. სასამართლო მიების დროს გამოვლინდა წინასწარი პატივმოყვარული განსასჯელთა წიგნების, მათი ოჯახის წევრებზე ფიზიკური და ფსიქოლოგიური ზემოქმედების მრავალი ფაქტი, რომელიც დადგენასა და გამოძიებას სასამართლომ არ მისცა მსვლელობა.

აქედან გამომდინარე, ჩვენ გვაცხადებთ საზოგადოებრივად, რომ აღნიშნული სასამართლო პროცესი მიმდინარეობს ტერორისტულად და პროკურორის მოთხოვნის დატყვევებით შემთხვევაში, სასამართლოს გადაწყვეტილება არ შეიძლება ჩაითვალოს მართლმსაჯულების აღსრულებად.

ჩვენ, საქართველოს დამოუკიდებელი საინფორმაციო საშუალებების წარმომადგენლები და ჟურნალისტები მივმართავთ საერთაშორისო საზოგადოებრივებს, ადამიანის უფლებათა ორგანიზაციებს, ჩვენს კოლეგებს, რათა ხმა აღიმართოს ამ უკანონო წინააღმდეგ, წინ აღუდგნენ ქართველი ახალგაზრდების დახვრეტას, მოითხოვონ აღნიშნული სასამართლოს შეჩერება და ხელახალი ობიექტური გამოძიების ჩატარება.

- გაზეთი "თავისუფალი საქართველო"
- გაზეთი "სამრეკლო"
- გაზეთი "მარჯი"
- გაზეთი "იპერია - საქართველო"
- გაზეთი "თქმა სამართლისა"
- გაზეთი "აღდგომა" მურმან ზაქარაია
- გაზეთი "7 დღე"
- საინფორმაციო სააგენტო "იბერია"
- გაზეთი "სარანგი"
- გაზეთი "საქართველო"
- ჟურნალი "ცისკარი"
- გაზეთი "ნეგრო"
- გაზეთი "ასავალ-დასავალი"

ხელმოწერები გრძელდება

ფიქრები სიკვდილის პირისპირ

ძვირფასო
ლოდი სიამონებით ვითვლი (მართალია დაკვირვებით) შობა-ახალწლის მილოცვებს და მორიგე მადლობას ყურადღების თვის. ის უკუღმად დილა, მართალია ზედმეტად გუგათამაშე ყურადღებით, მაგრამ მეც ვიცი, რომ ჩვენ მეგობრები ვართ და მეგობრული ურთიერთობები ამას ითვალისწინებს.

რაც შეეხება განაშენს:
მე ამას თავიდანვე ველოდებოდი. რომ ვითარება შევეუწულო ვარ მით, რათა შენს და არა მარტო შენს ყველაფერს ღირსეულად მივიჩნიო. მერაბის განაცხადი მერაბის განაცხადს უკლებს განხორციელებას. თითქოს აქაც არავითარი პრობლემა არ არსებობს, მაგრამ მანც იტყობა გარკვეული ზეწოლა დასავლეთიდან და რაცმთაგანია, ამ ზეწოლის უფლებს "მერკანტილური" ინტერესები საზოგადოებაში.

თითქოს ყველა თვითნებურად ვეცნობოდი იმ სიტყვებს, რასაც ახლა ვერძევი, მაგრამ სულ სხვა ყოფილა როდესაც ყველაფერ ამასთან უშუალოდ შეხება გეჭოქს. ყველაზე მეტად ის ტყუილად დავტოვებ ვაშაყვენილი არავითარნიშნით ველოდებოდა არაქვე ბრალდებითი შარბის, მთავარია, მთავარია, შენს ყველა დაპირებაში პრობლემა ვაჭრება ბალუშვილი (ალბათ, ეს გვარი გეგია) პირველი შენ ვეღვიდან მიმდინარეობს - მანც შენს ვეწები სიცოცხლეთა, მეც ვაშაყვენილი - აბა, ჯანსოთი, ის - აბა ჯანსოთი, თუ არა, მეც იგივეს და ა.შ.

გულწრფელად გვუბნები - მე ვთვლი, რომ წიგნი პრობლემა იმდენად დიდია, ამ კვირაში შენს ვეწებს გამოსავალს დიდი მნიშვნელობა არააქვს, როგორც არ უნდა იცავს ეს განსაკუთრებული შემთხვევა, ის მანც შენს ვეწებს იმ სიყვარულს მის ვლას, სადასა ვუნდა დაეჭოთ ახლი ბრძოლა მუკლავს.

ხასიათზე სირომალურად ვარ, ძალიან გვაძნელებს ის ფაქტი, რომ გუგათამაშე ცნობის შემთხვევაში ხალხი კიდევ იცლის იმის თვის, რომ ჩვენს ვეწებს ვეწებს. მე ვთვლი, რომ არ შეიძლება ვთავიშვინდ ვაშაყვენილი წინააღმდეგობა რომელიმე ხელისუფლებისათვის და მით უმეტეს, ბრძოლა მისათვის თუ ვაშაყვენილი რისთვის იცავს წინააღმდეგობას.

ალბათ, ძალიან დავლოდ ვეწებს სერიოზული წერილით, მაგრამ რა ვუბნა ამ ვაშაყვენილი ამის მებრძოლნი მარტო.

გულწრფელად გვუბნები - რა ვთვლი და რა ვთვლი სი მონაგობის იმდენად.

პეტრე 5.II.95წ.

ისტორია გეორგია

ისევე როგორც 1983 - 84 წლებში, საქართველოში კვლავ მიმდინარეობს საინფორმაციო პოლიტიკური სასამართლო პროცესი "ტერორისტების" მიმართ და შეგარდნაზე კვლავ სასიკვდილოდ წინაგვს ახალგაზრდებს. ისევე როგორც მაშინ, საზოგადოების ერთი ნაწილი ამაოდ ცდილობს შეაჩეროს ფაქტობრივად არსებული, კრიმინალურ ბრძოლებზე ავტომატურად ეს საქმე, ხოლო მეორე ნაწილი ვაშაყვენილი მოითხოვს "ბანდიტების" დასჯას. მხოლოდ აქვერად ინტერესს იწყებს ერთი ნიშნის: დღეს პროკურორთან ერთად სასიკვდილო განაშენის მოთხოვნა ისინი, ვინც თავის დროზე გააგედა და თვითმფრინავის გამტაცებელია შეწყვეტა სთხოვა ცი - ს პირველ მდივანს. მანც უმაღლესად ურჩევს თავისი ძალა. ზოგმა ვერ გაუძლო აწივლას, უარი თქვა ამ ხელმოწერაზე, ზოგმა კი იმსანად უკან არ დაიხია. სამაგიროდ, წლების შემდგომ ერთნიც და მეორეც, თავიანთი ცი-ს მდივანის მეთაურობით ახსენდნენ კანონიერების წინააღმდეგ და ხელის აუკაცკალუმბლად დასაფუძვლად გაიმეტეს ათეულ ათასობით ქართველის სიცოცხლე, გაიმეტეს საქართველოს სახელმწიფოებრიობა.

და დღეს, ამ სისხლის ნიაღვრებითა და ცოდვით გადათვლილ, დანგრეულ ჩვენს სამშობლოში კვლავ სასიკვდილოდ იმეტებენ ახალგაზრდებს, რომელთა დანაშაული მხოლოდ წამებისა და ტანჯვის გზით გამოძალდული ცალბი ჩვენებით "მტკიცდება".

ჩვენ, მთელი საზოგადოებრიობა და მეტადრე ისინი, ვინც მშართველი რეჟიმის ქვეშევრდობით იწონებდნენ თავს, კვლავ არჩევანს წინაშე ვდგავართ; არჩევანისა, რომელზეც, ორი ადამიანის სიცოცხლის გარდა, დამოკიდებულია მათი მომავალიც, ვინც ეს განაწენი უნდა გამოიტანოს და ადასრულოს.

გამაჩვიდას ჩემი
ტვირთვებით!
ნუ ნიჭიულობით ნიჭით
ვიჩხვებ. ხის ამ ყუნდა
მოსდეს აუვანულები
და ამაყნი მხვდით
უვილაფერს. ვინაჟი-
იძლება ამაღიან მხ-
ბილამი ვაწმა ასვი
დაინანო აუ ქმევილი
სახე?ი ბავშვიჩი დამი-
ჯოსხვი.

P.S. ბავშვი ვნახე ჩემი
ხელნი ბილინიში ხმ და-
უვა ვიხილი. მე ვე ვეხი მ-
ნიჭიულებს ამ ვაწილეს
მეუბნ ხმ აქეჩნი/ხენ.
ნუ ბავშვიჩი, უღვი
ბავა მოხსენებას მია აქს.
აქვინი ისედა
1995 წლის 31 იანვარი

მსოფლიოს ხალხებსა და მთავრობებს ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო ორგანიზაციებს მსოფლიოს საინფორმაციო საშუალებებს კითხილი ნების ყველა ადამიანს

კითხვები
როგორც ცნობილია, საქართველოში მიმდინარეობს "პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიასა და მის მომხრეთა" საქმის სასამართლო პროცესი, რომელიც ამაჟამად დასასრულს უახლოვდება. პროკურორმა ჯაბა კობერიძემ უკვე წარმოთქვა თავისი საბრძოლველო სიტყვა და მოითხოვა ჩემი შვილიდან ექვს პოლიტპატიმარს მიესაჯოს 15 წლით თავისუფლების აღკვეთა, ოთხს - 10-13 წლით და აგრეთვე ორი პოლიტპატიმარს - პეტრე გელბახინისა და ირაკლი დოკუაძის მიმართ გამოიყენოს სასჯელის უმაღლესი ზომა - დახვრეტა.

ეს წმინდა პოლიტიკური საქმე მთლიანად დაფუძნებულია ცალბე ჩვენებებზე, რომლებიც მოპოვებული იქნა წინასწარი მიების დროს პოლიტპატიმრებზე ფიზიკური და ფსიქოლოგიური ზემოქმედების გზით.

ამასთან, სასამართლო მიების განმავლობაში სისტემატურად ირდებოდა საპროცესო კოდექსის ნორმები, ილახებოდა განსასჯელთა ელემენტარული უფლებები, მათ შორის - დაცვის უფლება, წინააღმდეგობა ექმნებოდათ განსასჯელთა დამცველ ადვოკატებს.

ამ ვითარებაზე მრავალჯერს მოუთხოვებდნენ განსასჯელთა ადვოკატები და საზოგადოებრივი დამცველები, საქართველოს პელსისკის კავშირი, ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო საზოგადოება (IGFM - ISHR), "უმისტი ინტერნეშნლ", აგრეთვე საერთაშორისო ორგანიზაცია "მოუბან რაითს ვოლტ/მეფსინკი", რომელმაც გვქვემ დააყენა სასამართლო კოდექსის გადაწყვეტილებათა შესაბამისობა საპროცესო ნორმებთან და საპროცესო სასამართლოს ჩატარების მოთხოვნით შეიშუშავა მთელი რაიტი რეკომენდაციებისა საქართველოს ვენერაბლური პროკურორის, უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის, მოსამართლე მირზა დოლიძისა და სხვა სასამართლოდამცავი ორგანიზაციების ხელმძღვანელთა მიმართ.

მაგრამ პროკურორთა და სასამართლო ფიზიკური განადგურებისკენ.

ჩვენ, საქართველოს საზოგადოებრივობის წარმომადგენლები, მივაჯერობთ საერთაშორისო საზოგადოების ყურადღებას ამ უსამართლო, კანონის უხეში დარღვევებით მიმდინარე პოლიტიკური პროცესს და მოვითხოვთ მის დაუყოვნებლივ შეჩერებას, საქმის დაბრუნებას ძიებაში და ხელახალი გამოძიების დაწყებას ზართო საზოგადოებრივი მეთვალყურეობის პირობებში პატიმართა უფლებების სრული დაცვით.

მუხრან მაჭავარიანი, ვიოტრი ოჩიური, ელიზბარ ჯაგელიძე, ლია ანდროლოძე, თამარ ებრალოძე, ვახტანგ ბოჭორიშვილი, ჯემალ გოლოთიანი, ნუგზარ მოლოდინაშვილი, ზვიად მიხიჯური, ბენან ჯაგანია, ათანდილ რტილაძე, ბიძინა დანაძე, გურამ ისაკაძე, რობერტ პეტრიანიშვილი, გურამ მაჭავარიანი, ველოდი მირტულავა, ჯემალ შოხია, ბიჭურზა აფრასიძე, იოსებ ბარათაშვილი, ჯემალ იონათამიშვილი, ეთერ მგალობლიშვილი, კოკა გაჭერელია, ზურაბ ყვარაცხელია, თემურ რეგიაშვილი, მია კერესელიძე, ანა ქავჭავაძე, ლია ბერუაშვილი, ზურაბ წულგია, დალი გერმანიშვილი, ვია თავზარაშვილი, ზურაბ ურუშაძე, მურმან მხარულია, ნონა დოქვირი, ნუგზარ ქანთარია, არჩილ მაჭავარიძე, ლევან ურუშაძე, ალვა გვაგალი, ვიოტრი კობახიძე, ნათელა ბახტაძე, ნიკო ნორაკიძე, რენო ესეანია, თემურზა მამაგვიშვილი, მანანა მიხაილოვა, ნუგზარ წიკლაური, ქეთევან ჯერდოვანიძე, მიხეილ დათაშვილი, დალი აბულაძე, მალხაზ ბაგელია და სხვები.

ხელმოწერები გრძელდება.

სეთუ უკანასკნელი წლების ტრაგიკულმა პროცესებმა არ დაგვარწმუნა, რომ თითოეული ჩვენსაგანი საკუთარი ცოდვების მძევალა; სეთუ ჯერაც ვერ მივხვდით, რომ უკანონობისა და განუკითხაობის ზემოთ გამსწვინებელი ადამიანი, რაოდენ დაცულიც არ უნდა ეგონოს თავი, განწირულია უსამართლო განაწენისთვის; ერთი განსხვავებით, ვიღაცას ქუჩაში, საკუთარ სახლში თუ მანქანაში ხერხებენ - არაადამიანურად, უსახელოდ, უღირსებოდ, ხოლო სხვანი ჯალათების წინაშე მდგარი ამაყად ხვდებიან განსაცდელს.

დროა, ამ არეულობის შემოქმედი საზოგადოება დაფიქრდეს, თუნდაც იმაზე, როგორი სიცოცხლე და როგორი სიკვდილი უფრო საპატიოა.

ჩვენ არ მოვითხოვთ ტერორისტებად "და ბანდიტებად" შეჩვენებული შეწყალებას, რამეთუ უპრესექციოდ მიგვჩანს რამეც ვთხოვთ ამ დროში გაწვლილი მკვლელობის ავტორი.

ჩვენ მოვითხოვთ საპროცესო კანონიერებას და საპროცესო სასამართლოს და მოუწოდებთ მთელ საზოგადოებას, ხმა აღიმართოს იმ თვალისცაცეში უკანონობის წინააღმდეგ, რომელიც საფუძვლად უდევს შეგარდნაბისულ "მართლმსაჯულებას".

30-31 იანვარს პროკურორ კახა კობერიძის საბრალდებო სიტყვამ ააფორიაქა საზოგადოება და არა მარტო საქართველოში, არამედ მის გარეშეც. ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო ორგანიზაციამ "პოპმან რაიოს ვოტჩ/ ჰელსინკი" სასწრაფოდ გააერთიანა რიგი საპროტესტო განცხადებებისა და რეკომენდაციებისა. 4 თებერვალს ვენევიდან თბილისში, სასამართლო პროცესზე დასასწრებად ჩამოვიდა ადვოკატთა საერთაშორისო ასოციაციის საგანგებო წარმომადგენელი, ბ-ნი არმინ ბამერი. 6 თებერვლის სასამართლო სხდომაზე, "პოპმან რაიოს ვოტჩ/ჰელსინკი"-ს აპელირებულ იქნა რაიონში გაკეთებული რეკომენდაციების თანახმად, უზენაესი სასამართლოს დარბაზში გამოცხადდნენ აშშ-ს საენლოს მიერ მიღებული ადვოკატთა და დოკუმენტის საერთაშორისო მდგომარეობის აკომპანირებული, "ასომი-ეთიერ პრესის" ახლად ჩამოყალიბებული კორესპონდენტი, აგრეთვე საქართველოში აკრედიტებული საინფორმაციო სააგენტოებისა და ქართველი გაზეთების წარმომადგენლები, კანონიერი უზენაესი საბჭოს წევრები. პროცესს დაესწრნენ ბატონები - მუსრან მამუკაშვილი, ელიზბარ ჯავახიძე, თენგიზ კიკაბერიძე, ვახტანგ ბოჭორიშვილი, გიორგი კერეაშვილი, გიორგი თევზაძე, სამედიცინოების წარმომადგენელი, ნოდარ ნათაძე, თენგიზ დიხაძე, ვინც ვინც დასწრეობდა. დარბაზი ვერ იტევდა ყველა მსურველს. სასამართლოს წინ ქუჩა ხალხით აივსო.

ყველა ელოდა - რას იტყვის ადვოკატი გიორგი მუსხისანი სახელმწიფო ბრალდებულის კახა კობერიძის საპასუხოდ.

"ირაკლი დოკვაძის დანაშაული არ ჩაუდენია!"

განსაჯულ ირაკლი დოკვაძის დამცველმა, ბ-ნმა მუსხისანმა მიუსაძმირა დასაბრალებულთა ოჯახებს და მოკლე შესავლის შემდეგ განაცხადა:

"... ამ საქმეზე, ჩემის დრმა რწმენით, არ შეიძლება გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანა, რადგანაც ესაა კლასიკური მაგალითი იმისა, როგორ არ უნდა იყოს გამოძიებული და განხილული საქმე. მე ვთვლი, რომ ბ-ნმა თავმჯდომარემ და პროკურორმა არაობიერად ფაქტები მოგაწოდეს. მართალი გითხრათ, ბოლო მომენტამდე მჭონდა იმედი, რომ ბ-ნი პროკურორი ობიექტურ გზას დაადგებოდა, მაგრამ ჩვენ ამას ვერ მივაღწიეთ. მიუხედავად პასუხისმგებლობით მინდა განაცხადო - ირაკლი დოკვაძის დანაშაული არ ჩაუდენია..."

შემდეგ ადვოკატი შეეხო ჩიქოვანის ქუჩაზე ავთოქების შედეგად 5 ადამიანის დაღუპვის ფაქტს და განაცხადა, რომ შეუძლებელია ეს შედეგი განხილულ იქნას, როგორც განზრახ მკვლელობა.

"მე არც სასამართლოს იმედი მაქვს. სასამართლო ამ საქმეზე ობიექტურ განაჩენს არ გამოიტანს - განაგრძობ ადვოკატმა - დარწმუნებული ვარ, საქმე იქნება განხილული ზეწვით და ჩემი სიტყვა მაშინ დაგვირგდება." ადვ. მუსხისანი ამტკიცებს, რომ სხენებული საქმის სცენარი წინდაწინ იყო შედგენილი და ირაკლი დოკვაძე უკვე ძიების საწყის სტადიაში განხილვებოდა მხოლოდ როგორც დამნაშავე.

"1992 წლის 21 აგვისტოს საინფორმაციო-სადაზვერუო ბიუროს შევი, ირ. ბათიაშვილი წერს გენ. პროკურორს, რომ: "შემთხვევის მე-4 დღეს გამოვლინდა ავთოქების ერთ-ერთი უშუალო შემსრულებელი - ირ. დოკვაძე. თუ ეს ცნობილი იყო მე-4 დღეს, რატომ გაიკა დოკვაძის დაპატიმრების სანქცია 20 ივნისს? რატომ არ დამტკიცდა უკვე 20 აგვისტოს, რომ დოკვაძე დამნაშავე იყო? რაში იყო საჭირო ძიებისთვის ერთი წელი" - კითხულობს ადვოკატი. "საგამომძიებელი ჯგუფის უფროსმა, ა.ბაღვაშვილმა 1992 წლის 11 დეკემბერს ქ. მოსკოვში ჩატარა პრესკონფერენცია, სადაც განაცხადა: "ირაკლი დოკვაძის მდიდარი გამოცდილება აქვს... იგი მკვლელობა... საქმე უკვე გახსნილია". თუ ეს ანუ, რატომ დასტურდა გამოძიებას ამის შემდეგ კიდევ 10 თვე?! ამ საქმეზე თავიდანვე იყო დადგენილი სპეციალური ბალუსტიკის არქონდა ამის განცხადების არანაირი უფლება". - დაასკვნა ადვოკატმა.

შემდეგ იგი შეეხო ი. დოკვაძის დაკავების გარემოებას: "გვარლის მიდევანი უფროსის, კორკიტაძის დოკვაძე პასუხობს - დანაშაული ჩიქოვანის ქუჩაზე ჩემი ჩადენილი არ არის. 4 სექტემბერს ი. დოკვაძე ჩამოიყვანეს თბილისში, სადაც აეროპორტში მას შეხვდა ჯაბა იოსელიანი..."

მას მათი შეხვედრა გადაღებულია ფირზე, მე ეს ფირი თქვენ წარმოგიჩინებ და გთხოვთ, დაგვითხოთ საქმისთვის, მაგრამ თქვენ არც კი მიიღეთ. რატომ? ბქონდათ თქვენ ამის უფლება?"

მე მგონია, არა გქონდათ."

გამოსესიანმა ამ ვითარებაზე ყურადღება გაამახვილა იმის გამო, რომ ჯ. იოსელიანთან საუბრის შემდეგ დოკვაძემ უკვე ყველაფერი აღიარა და სხვებიც ამხილა.

"იკისრა ყველაფერი, ლენინის მკვლელობის გარდა. მე მიმანია, რომ აღიარა წამების შედეგად".

შენიშნა ადვოკატმა და შეახსენა საზოგადოებას სასამართლო ძიების დროს მიცემული ი. დოკვაძის ჩვენება, სადაც იგი აღწერდა, როგორ სცემეს ბაშტაძეს სცვირი და თავი.

დოკვაძის ჩვენების თანახმად, როდესაც მას უღებდნენ სურათს, მოიყვანეს გრიბორი და დაუშუშავეს სახე, რათა არ გამოჩენილიყო ცემის კვალი.

ამასთან დაკავშირებით ადვოკატმა მოიპოვა სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზა, მაგრამ სასამართლომ არ ისურვა ამ საკითხის გარკვევა.

"თუ ეს სასამართლო არ გვაძლევს საბუთებს, არ გვაძლევს მტკიცებულებებს, როგორ დაგამტკიცოთ რაიმე? მიუხედავად ამისა, გვაქვს საბუთები გამტკიცოთ, რომ დოკვაძე იყო ნაცემი"

- დაასკვნა გ. მუსხისანმა.

"ქენევა უორსაა" - ფიქრობს დოლიძე

მოსესიანმა მიუთითა, რომ სასამართლოზე ყველა პატიმარმა განაცხადა, რომ მათ აწამებდნენ, ცემდნენ, ასახელებდნენ დავით ჩოგოვანის გვარს, რომელსაც ციხეში ხალხი ჰყავს დატრული. მაგრამ სასამართლო არც ამ საკითხებით დაინტერესებულა.

შემდეგ მან გააერთიანა სასამართლოს "პოპმან რაიოს ვოტჩ/ჰელსინკი"-ს რეკომენდაციები მოსამართლე მირზა დოლიძისადმი და შეახსენა სასამართლო კოლეგიას, რომ ამ დოკუმენტის გამოქვეყნებისთანავე მოითხოვა მისი დართვა საქმეზე. მოსამართლემ არ მიიღო არც ეს მტკიცებულება ისევე, როგორც IGFM-ის ცნობა სხენებულ საქმისთან დაკავშირებულ ბრალდებულთა წამების შესახებ. "ყველა ძალიან შორსა და იქიდან ვერაფერს გამოითხოვ". - უთქვამს დოლიძეს.

სამაგიეროდ, სასამართლოზე გამოქვეყნდა ს/ს საქმე დავით ჩოგოვანის მიმართ, მაგრამ დაცვა ამ საქმეს არ გასცნობია, რაც ასევე კანონის დარღვევას წარმოადგენს.

ჩიქოვანის საქმეში არ მოიპოვება ექიმების დასკვნა ზაზა წიკლაურის ზურგის დაწვრობის შესახებ და მხოლოდ ნათქვამია გადაყვანისას, მანქანიდან გადმოხტომის დროს მიღებულ ტრავმებზე. "მაგრამ ზურგზე დაწვრობა როგორ აღმოაჩინდა? - იკითხა გამოსესიანმა - პროკურატურაში რომ იკითხე, მითხრეს ცხელ ჩაის სვამდა და დაიწყო. მაგრამ ჩაის ადამიანი, მათ შორის ზაზა წიკლაური, როგორ სვამს? გულმ-კერდი, ხელები, ტუჩები პირი რომ დაეწვა - გასაგებია, მაგრამ ზურგი?"

ადვოკატმა აღნიშნა, რომ მას არ უშეგებდნენ ბრალდებულთან მას შემდეგაც, რაც დოკვაძემ

დაასკვნა გ. მუსხისანმა.

სასამართლო ბრძოლა...

ადვოკატი პრობურობის წინააღმდეგ

როსი განცხადება დაწერა ა. ბაღვაშვილის სახელზე. ამბობდა ორი განცხადება საქმიდან ამოღებულია, დიკარგა. "მე დავითხვევს არ ვესწრებოდი, მე მასალებს არ მაცნობდნენ. ამიტომაც დაკარგეს ეს განცხადებები" - ასკვნის გ. მუსხისანი. "მე გთხოვთ, რე მიიყვანოთ საქმის იქამდე, რომ განაჩენი იქნეს გამოტანილი. შეწვევით სხდომა და, სანამ კიდევ დროა, დავიწყოთ საქმის განხილვა კანონის მიხედვით, ეს ახლაც არ არის გვიან."

შემდეგ იგი შეეხო განსაჯულთა სასამართლო პროცესიდან გაძევების ვითარებას და პასუხისმგებლობა ამისათვის დააკისრა მოსამართლეს, რომელმაც კანონის უხეშად დარღვევებით, განსაჯულთა უფლებების შელახვით წყობიდან გამოიყვანა განსაჯულნი. "დახმ, მათ დადარღვეეს წესი სიგარეტის მოწვევით, მაგრამ ამასზე თქვენ უბიძგეთ, რომელიც სისტემატურად არღვევდით კანონს."

ადვოკატმა აღნიშნა, რომ წინასწარი ძიების დროს ი. დოკვაძისგან ჩამორთმეულ ჩვენებებში არის უამრავი წინააღმდეგობა და უზუსტობა, რაზეც ყურადღება არ მოქცევა არც გამოძიებულის და არც სასამართლოს, მაგალითად ერთი ფაქტიც კმარა: ერთ-ერთი ჩვენებებში ნათქვამია, რომ ი. დოკვაძემ, გ. ელსაშვილმა და პ. გელდახანმა ამ უკანასკნელის მანქანით ნუკუბიდის პლატოზე აიყვანეს წითელი "ზაპოროვცი" და ეს ხდებოდა ივნისის პირველ რიცხვებში. ადვოკატმა გამოხატა თავისი გაოცება, ვინაიდან პ. გელდახანის მანქანა მოპარული იყო მაისის თვეში. ეს კიდევ ერთი დასტური იმისა, რომ გამოძიება, არსებითად, არ ჩატარებულა.

ვის ეკუთვნის თეთრი პერსონაჟი?

7 თებერვალს ადვოკატმა გამოსესიანმა განაგრძო თავისი სიტყვა: "გამომიბა, ერთის მხრივ, ხელოვნურად ქნის დამამტკიცებელ საბუთებს, მეორეს მხრივ კი - ყურადღებას არ აქცევს იმას, რასაც უნდა მიაქციოს", ამტკიცებს გ. მუსხისანი.

"... ჯაბა იოსელიანის დაცვა დაკითხულია წინასწარი ძიების დროს, ძირითადად 13-14 ივნისის, ამიტომ ისინი არ იყვნენ დაინტერესებულნი რაიმე ეთქვათ ირაკლი დოკვაძის სასარგებლოდ.

მოწვევ ჯავახიშვილმა განაცხადა, რომ ავთოქების წინა დღეს, 12 ივნისს, დღის 10 სთ-ზე მოპირდაპირე კორპუსთან შენიშნა თეთრი ფერის გაზ-29, უნებრო ავტომობილი, რომელშიც იჯდა 5 ავტომობილიანი პიროვნება. შემოწმებისას მათ მიღების მუშაკთა ძველი საბუთები აღმოაჩინდა. შესაძლოა, ამ ფაქტს არავითარი კავშირი არ ჰქონდა ავთოქებისთან, მაგრამ განა ძიებას არ უნდა შეემოწმებინა, როგორ შეიძლება ასეთი ფაქტის უყურადღებოდ დატოვება. გასაოცარია, რომ გამოძიებულს არც ერთი შეკითხვა არ დაუსვამს მოწმისთვის. მეორე მოწმე, ასევე ჯავახიშვილი დიმიტრი ადასტურებს ამ მანქანის არსებობის ფა-

ქტს, მხოლოდ ამბობს, რომ იქ ოთხი პიროვნება იჯდა.

მოწმე ელენე არჩვაძე ჩვენების მიცემისას განაცხადა, რომ 12 ივნისს "ზაპოროვცის" ტიპის მანქანა იჯდა დაახლოებით იქ, სადაც მოხდა ავთოქება, შიგ რამდენიმე კაცი იჯდა, ერთ-ერთი წვერიანი და მოწმე ამბობდა, რომ ამ კაცის ამოცნობა მას შეუძლია. გამოძიება კი არც დაინტერესებულა ამ პიროვნებით. ეს წარმოუდგენელია, რომ მოწმე ამბობდეს, შემიძლია შესაძლო დანაშაულის ამოცნობა და გამოძიება ყურადღებას არ აქცევს ამ ფაქტს" - ვერ დამალა თავისი აღშფოთლება გამოსესიანმა.

ადვოკატი განაგრძობს:

"სასამართლო დავითხვევის დროს მე ვკითხე არჩვაძეს, აქ თუ ზის-მეტი იმ პიროვნება. მან მიპასუხა - არაო. თუ იცნობდით - ვიცნობდიო. სასამართლოზე შეიკვლიდა მხოლოდ ერთი რამ: "ზაპოროვცის" მაგიერ მან დაასახელა "მოსკვიჩი".

საინტერესოა მოწმე, ქ-ნი გომოსის ჩვენება. იგი ამბობს, რომ ხილიანის ქუჩაზე მიდიოდა ცელოფანის ხელჩანთით, რომელიც წითით დაღო იქვე მდგარ მანქანაზე. ქუჩის მეორე მხარეს იჯდა რამდენიმე კაცი, მათ შორის წვერებიანიც. ერთ-ერთმა მითხრა, ეს ჩანთა მოაცივდეთ. მართალია, გომოსი აცხადებს, რომ მას გაუჭირებდა იმ კაცის ცნობა სამი წლის წინ. მე ეს არ მიკვირს, მაგრამ ავთოქებიდან 6 თვის შემდეგ ხომ ამოცნობდა. მაგრამ გამოძიება ამით არ დაინტერესებულა."

ჯაბა იოსელიანის მძღოლის ჩვენებიდან:

"ჩიქოვანის ქუჩაზე გზა გადავიღო თეთრი ფერის მერსედესმა და ხელოვნურად შეფერხა ჩემი მობრობა, ვინაიდან მე მას ხელს არ ვშეშლიდი, თავისუფლად შემებლო გავლა. ამის შემდეგ ასევე ხელი შემეშალა თეთრი ფერის გაზ-24 ტიპის მანქანამ."

მოწმე ლობჯანიძე ასევე ადასტურებს ხილიანის შესახებ თეთრი ფერის გაზ-24 მანქანის მობრო-

ბას. მასში სამი ადამიანი იჯდა.

იგივე ფაქტი დაადასტურეს მოწმეებმა ცეკიტ-აშვილმა და დერგოლიშვილმა. შეკითხვაზე, შეგნებულ იყო თუ არა მობრობის შეფერხება სხენებულ მანქანის მხრიდან, მოწმეები პასუხობენ, რომ მათი აზრით, შეგნებულა. გასაოცარია, რომ გამოძიებულ ამ ფაქტს არც ერთი დაინტერესებული ადამიანი ამ მანქანის რაობა და ვინ იჯდა მასში."

წინასწარ გამოძიების დროს მოწმეები ადასტურებდნენ, რომ ჩიქოვანის ქუჩაზე მოხდა არა ერთი, არამედ ორი ავთოქება, თუმცა, გამოძიება არც ამით დაინტერესდა. იგივე პირები აცხადებენ, რომ ავთოქების შემდეგ გაოსმა რამდენიმე გასროლა ავტომობილი იარაღიდან. ამასვე ადასტურებს მოწმე ადუაშვილი, ხოლო მოწმე ბიჭიაშვილი, რომელიც ამ დროს საკუთარ ავტომობილს მართავდა და დაიჭრა კიდევ, აცხადებს: "ჩემს უკან მოდიოდა წითელი ფერის "ვოლგის" ტიპის სატვირთო მანქანა."

მოწმე მამულაშვილის თქმით, ხილიანის ქუჩიდან გამოფარდა წითელი ფერის გაზ - 2106, სროლა-სროლით გაიარა ქუჩა და სპორტის სასახლის მიმართულებით წავიდა.

ჯ. იოსელიანის დაცვის წვერი, ფანჯრულიც აცხადებს: "დიდი სიჩქარით მიდიოდა "ვოლგა" - 06. ორი კაცი იჯდა და, რაც მთავარია, მესამე - არაბუნებრივი პოზაში, მას ფეხები ფანჯრიდან ჰქონდა გამოყოფილი და თავი ჩაწული. ამან დამაშვეა."

წინასწარი გამოძიების დროს მიცემული ამ ჩვენებების ციტირების შემდეგ ადვ. გამოსესიანმა მიმართა პროკურორს:

"ამ საქმეზე მხოლოდ პროკურატურაში, რომ არ ჩავთვალთ, საინფორმაციო-სადაზვერუო ბიურო, მუშაობდა 7-8 კაციანი ჯგუფი. როგორ მოხდა, რომ ამ საკითხებთან დაკავშირებით არც ერთმა გამოძიებულმა არ დაუსვა მოწმეებს არც ერთი კითხვა. სანამ ეს ჩვენებები არ გაემიჯრება, სანამ არ გაირკვევა, ვინ იყო ამ მანქანებში, გამოძიება დასრულებულად ვერ ჩაითვლება და სიმართლეს ვერ დავადგენთ."

შეგახსენებთ მოწმე გვენეტაძის სიტყვებს: "აუთო ჰვლიძე ის პიროვნებაა, რომელსაც შეგელო ჩადინა ეს აქტი. ძალზე სატვირთო პიროვნებაა". მე ვკითხვით - კვლავ მიმართა ადვოკატმა პროკურორს, - დაინტერესდებით, ვინ არის ეს პიროვნება? მე არ ვამტკიცებ, რომ ეს დანაშაული მან ჩადინა. მე ვამტკიცებ მხოლოდ ერთს - რომ ეს საქმე გამოძიებული არ არის."

ადვოკატმა მოითხოვა სასამართლოზე შეიკვიბის გამოკვლევა

ადვოკატმა შეახსენა სასამართლოს, რომ ერთ უშუალოდობაში დასვა სასამართლო ძიებისათვის მტკიცებ მნიშვნელოვანი 37 საკითხი. კერძოდ, დავით ზეიქიძის განცხადებასთან დაკავშირებით, რომ მან,

თურმე, ჯაბა იოსელიანს მიუტანს ჩემი სიტყვა რათი, რომელმაც ჩადინა ეს აქტი, ადვოკატმა მოითხოვა სასამართლოზე დ. ზეიქიძის გამოკვლევა, მაგრამ მოსამართლემ უარი განაცხადა.

"დღეს თ-კიტოვანი დაპატიმრებულია, - განაგრძობ ადვოკატმა - მაგრამ მაშინ ხომ არ იყო. იგი სამხედრო საბჭოში ერთ-ერთი მთავრი ფიგურა ბრძანდებოდა და ამ დროს აცხადებს: შე მაქვს ცნობა, რომ ეს აქტი არ ჩაუდენიათ ზვიად გამსახურდიას მომხრეებს. თქვენ, ბ-ნი მოსამართლო, იგი არ გამოიძახეთ, არც ამით არ დაინტერესდით."

არ დაკითხულა სასამართლო ძიების დროს არც პატიმარი ჯინჯარაძე, რომელმაც განაცხადა, რომ ეს ავთოქება მოაწყო "ბუღაძე" (თამაზ ყურაშვილი - 17 ივნისს, ასევე ავთოქების შედეგად მოკლულა - რე);

მოსესიანმა აღნიშნა ის გარემოებაც, რომ არც ი. დოკვაძეს და არც პ. გელდახანს არ გაუკვლია სამედიცინო-ფსიქიატრიული ექსპერტიზა. "ცხადია ისინი ნორმალური არიან, მაგრამ მე მაქვს ტერესებს, თუ ასეთი აქტი ჩადინა პ. გელდახანმა, რატომ გააკეთა ეს სიფედრის ბინაში, სადაც იმის შეილება ცხვრობენ. ჩვენ ხომ ვიცით, რომ მისი ბინა დაზიანდა. პ. გელდახანმა გაიმეტა სხეული, მაგრამ წუთო ფსიქიურად ნორმალურს აღამაინა შეიძლება გაიმეტოს თავისი შედეგები."

შემდეგ გ. მუსხისანმა მოიტანა ციტატა ერთ-ერთი განხილვის, სადაც წერია, რომ ირ. დოკვაძის არის აგენტი და პროვოკატორი, და დასვა ბუფერბივი კითხვა: რატომ არ იქნა გამოძიებული საქმე ამ კუთხით? რატომ იქნა უგულებელყოფილი ეს ვერსია.

"მე არ მაინტერესებს, ეს შეესაბამება თუ არა სინამდვილეს - თქვა მან. - მე ამ კითხვას მხოლოდ იმ კუთხით ვსვამ, რომ ეს ადასტურებს - საქმე არ არის გამოძიებული, არ არის განხილული სხვადასხვა ვერსიები, მეტიც, არ არის დაკითხული მიზეზი რიგი შეწყვეტი. ანხორ ბალუაშვილმა 1992 წლის 11 დეკემბერს მოსკოვში ჩატარებულ პრესკონფერენციაზე განაცხადა, რომ სასამართლოში საქმის გადასაცემად აუცილებელია პასუხისმგებლობა იქნენ მიცემული ზვიად გამსახურდიას, თემურკვანტალიანი, გომიზა ელსაშვილი, ანუ პირები, რომლებიც ქ. გროზნოში იმყოფებოდნენ. ერთი, რომ ბალუაშვილმა რატომაც შეიკვლია არც და ამის გარეშე გავასცა საქმე სასამართლოს. მეორე, თუკი მოხერხდა პ. გელდახანისა და გ. დომუხოსვის ბაქოდან ჩამოყვანა - ამისათვის განოიყო მიზეზი ჯგუფი, ჩატარდა ოპერაცია, დაინიშნა სპეციალური სააგრო რეისი - რატომ ვერ მოხერხდა ერთი გამოძიებულის გაგზავნა გროზნოში. რათა შემოსხენებული პირები დაეკითხა თუნდაც მოწმეების სახით. ამგვარი ცდგელობაც არ ყოფილა. ეს ყოველივე დასტურია იმისა, რომ საქმე არ არის გამოძიებული და საჭიროებს ხელახალ ძიებას."

არაუპიტი, როგორც არაუპიტი

დაბოლოს, ადვოკატმა გამოსესიანმა ი. დოკვაძის სასარგებლოდ წამოაყენა არგუმენტი, რომელმაც ერთის მხრივ, შეაფრთხა აუცილებელია და, მეორეს მხრივ, ღიმილი მოგვარა, რამეთუ ადვოკატმა ძიების მიერ დაზარალებული ვერსია ძიებისასვე წინააღმდეგ შემოატრიალა:

"ერთი წუთით დავიჯეროთ, რომ ბრალდებულის ვერსიის თანახმად, ამ ავთოქების მოწმობა მის მიერ შექმნილ ამ ჯგუფს მართლაც დაავალა ზვიად გამსახურდიამ, რომელიც იყო პრეზიდენტი და უმაღლესი მთავარსარდალი. პროკურორმა თავის სიტყვაში განაცხადა, რომ დოკვაძეს ყვარლის ჯგუფის წევრები იცნობდნენ, როგორც ბატალიონის უფროსს, შემდეგ კი მას თითქოს განუცხადებია, რომ პოლკის უფროსია."

თუკი გამსახურდიას იყო მთავარსარდალი, ხოლო დოკვაძე ბატალიონის უფროსი, მჭონდა თუ არა მას უფლებად არ შეგნებულდინა მხედრობითაგვის ბრძანება. კანონმდებლობის თანახმად, დანაშაულებრივი ბრძანების შესრულებისათვის პასუხისმგებლობა ეკისრება ბრძანების გამცემს. მაშინ დოკვიურია, რომ პასუხი უნდა აგოს გამსახურდიამ."

თუ ჩემი ნათქვამი შეესაბამება საქმის მასალებს, თუ მე არ ვიტყვები, მაშინ თქვენ, ბ-ნი მოსამართლე, ვერ მიიღებთ სასიკვდილო განაჩენს, და თუკი მიიღებთ, ჩვენ, ცხადია, ზეწვით გავასაჩივრებთ მას, მაგრამ მე შენიშნა - სიკვდილით დასვა არ მოხდეს ზეწვით გასაჩივრების დამთავრებამდე. მე გთხოვთ, როცა შეხვდეთ საოთხბირო ოთახში, დავიქვრებოთ ამასზე.

მე ვთხოვ სასამართლოს, საქმე დაბრუნდეს ძიებაში და მოხდეს მისი ხელახალი გამოძიება, რამეთუ ეს ძიება სრულყოფილად არ ჩატარებულა. ხოლო საბოლოოდ მე მოვითხოვ მიღებულ იქნას გამამართლებელი განაჩენი."

ამ სიტყვებით დაასრულა ადვოკატმა გიორგი მოსესიანმა თავისი სიტყვა, რომელიც პროკურორის მიმართ, ფაქტობრივ მასალის შექმნა და ოურიდიულ არგუმენტაციის დოკვიურობით სრულებით აბათილებს წინასწარი ძიების მიერ შეთითხნულ უზუსტო ვერსიას. შეიძლება ითქვას, რომ მან თეთროულად უკვე დაშალა ე.წ. "ჩიქოვანის ქუჩის" საქმე, ოურიდიულად ამხილა სასამართლო და პირადად მოსამართლე ტენტენცურობასა და არაკეთილმინდობის სიერებაში.

ყვოფა თუ არა მოსამართლე მირზა დოლიძეს გამბედაობა აღიაროს ეს აშკარა რეალობა, ამას ახლო მომავალი გვიჩვენებს.

ნინო ჩენგლაშვილი
(7 თებერვლის სხდომის მეორე ნაწილის რეპორტაჟს შემოვთავაზებთ შემდეგ ნომერში)

306 არის ანზორ ბალუაშვილი

ტერორი საქართველოში

გასული წლის 19 სექტემბერს ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო ორგანიზაციის "პიუმან რაიონის ვოტ/პელსონიკ"-ს აღმასრულებელმა დირექტორმა, ბნმა ჯერი ლეიბერმა საქართველოს პროკურატურის მისამართით გააგზავნა წერილი, რომელიც გამოხატულია შემოვიტოვა სისხლის სასართლის №7493810 საქმის გამოძიებისას დაშვებული კანონდარღვევების თაობაზე, მოყვანილია პატიმართა უფლებების შელახვისა და მათზე ფიზიკური ზემოქმედების ფაქტები.

საქართველოს პროკურატურამ უჩვეულო ოპერატიულობა გამოიჩინა და 28 სექტემბერს ბნ ლეიბერს აახლა პასუხი, რომელიც, როგორც მოსალოდნელი იყო, განვითარებულია ზემოხსენებული საქმის ოფიციალური ვერსია.

ეს არც არის გასაკვირი, რამეთუ პროკურატურამ ეს მისა მიანდო აკუპად გენერალური პროკურორის მოადგილის თანამდებობაზე დაწინაურებული ანზორ ბალუაშვილს, ანუ პიროვნებას, რომელიც თავად ხელმძღვანელობდა ამ საქმის (აგრეთვე "პრეზიდენტ ზეიდა გამასხურდასა და მის მომხრეთა" მიმართ აღძრული სისხლის სამართლის შემადგენელ საქმეებს) საგამომძიებლო ჯგუფს და რომელსაც უშუალოდ ეკისრება პასუხისმგებლობა პოლიტიკური პატიმართა წამების გამო. ამდენად, გამოდის, საერთაშორისო ორგანიზაციის "გემპირატებას" აზიარებს ის, ვისაც ბრალად ედება წინასწარი პატიმრობის დროს კანონსწინააღმდეგო ქმედებების ჩადენა.

ამიტომ, მუხრანბრევა, წერილის ავტორი დასაწყისშივე ბოუთითებს:

"თქვენი ორგანიზაციის მიერ წარმოდგენილ მოხსენებაში მოყვანილი მტკიცებულები პროცესუალური ნორმების დარღვევის შესახებ ემყარება მხოლოდ დანიტერესებული პირების განცხადებებს.

მტკიცება იმის შესახებ, რომ ვითომ გამოძიებისათვის საჭირო ჩვენებების მოსაპოვებლად დამნაშავეების მიმართ გამოყენებული იქნა არაკანონიერი მეთოდები: ცემა, წამება, რაც დასტურდება გედევან გელბახიანისა და ზაზა წიკლაურის სხეულის დაზიანებით, არ გამოძინარეობს საქმის ობიექტური მასალებიდან." - არწმუნებს ბნ ლეიბერს ბ. ბალუაშვილი.

კიდევ უფრო საინტერესოა ბალუაშვილის მოსაზრება იმის თაობაზე, თუ რა ვითარებაში მიიღეს პატიმრებმა სხულის მძიმე რაზმების მიხედვით:

"დადგინდა, რომ 1993 წ. 8 თებერვალს ქ. თბილისის №1 საგამომძიებლო იზოლატორში საყოფაცხოვრებო ნივთები (!) - რედი, წარმოქმნილი ჩხუბის შედეგად პატიმარმა ჩოგოვაძემ გ. ბეღბახიანის დაუხიანა სხეული." (...)

"თავად გელბახიანმა დადასტურა გ. ჩოგოვაძისთან ჩხუბის ფაქტი და უჩვენა, რომ ძიების პროცესში ჩვენების მიცემისას მას ძალას არ ატანდნენ."

აღნიშნავია, რომ ბნ გედევან გელბახიანის წინასწარი ძიების მიმდინარეობისას მართლაც უარყოფდა პატიმარ დ. ჩოგოვაძის მიერ ფიზიკური ზემოქმედების გამოყენებას ჩვენებების გამოძალვის მიზნით, ეინიდან ამ ფაქტის სასწავლო გამოცდის მისი მცდელობის კვლავ ფიზიკური ანგარიშსწორება მოკვდა. მაგრამ საეჭვოა ბალუაშვილმა არ იცოდეს, რომ უკვე სასამართლო გამოძიების პროცესში არაერთმა პრადლეტებმა, მათ შორის ბნმა გედევანმა, დადასტურა, რომ მკვლელობისთვის ნასამართლევი, სიკვდილისჯილი პატიმარი დავით ჩოგოვაძე საგამომძიებლო ჯგუფის დავლებით სისტემატურად აკლუბდა ჯვალათის უფქციას და მუქარით, შანტაჟით, საშინელი ცემითა და წამებით აიძულებდა მათ ხელი მოეწერათ ყალბ ჩვენებებზე.

ასეთივე გულმავიწყობა იჩენს გენერალური პროკურორის მოადგილე ზაზა წიკლაურთან დაკავშირებით და ამის გამო წინააღმდეგობაშიც ვარდება: "იმის გამო, რომ ზაზა წიკლაური შეგნებულად ემალეობდა ძიებას, მასზე გამოცხადებული იქნა ძეხა." - აცხადებს იგი ერთგად და იქვე გაემცნობს:

"1992 წლის აგვისტოში იგი (ზ. წიკლაური - რედ.) დააკავეს თავის სახლში. მოსალოდნელი სასჯელის თაობაზე აცხადების მიზნით, გზაში იგი გადმოსტა მანქანიდან, დაენარცხა ასფალტს და ამის შედეგად მიიღო სხეულის მძიმე დაზიანებები."

მეტად ორგანალური ვერსია ყალიბდება: ადამიანი, რომელმაც ჩაიდინა მძიმე დანაშაული და რომელსაც გამოცხადებულია ძეხა, იმალეობა საკუთარ სახლში! ლოგიკურად იმალეობა სხვა კითხვებიც: რუთუ ძეხაში მყოფ საშიშ დამნაშავეს დაკავებისთანავე ისეთ მანქანაში სვამენ, რომლიდანაც ასე იოლია გადმოსტომა და ასფალტზე დანარცხება? ან რას იქნა და დეკად არა აბისა, ბალუაშვილი შეგნებულად გვერდს უვლის იმ ფაქტს, რომ ზაზა წიკლაურის ციხეში ნახვისას პრიტანეთის პელსონიკის ჯგუფის წევრებმა, მათ შორის ექიმმა, დააფიქსირა კანის მძიმე დაზიანება, რომელიც შეუძლებელია ასფალტზე დანარცხების შედეგად იყოს მიღებული. გარდა ამისა, ბალუაშვილი კვლავ იმეორებს ფიზიკური პრესის ქვეშ მყოფი პატიმრის ზეპირ განცხადებას და არაფერს ამბობს იმის შესახებ, რომ სასამართლო პროცესზე ზაზა წიკლაურმა განმარტა მისი ტრავმების ნამდვილი წარმომავლობა.

დამოლოს, ცინიზმის უკიდურეს გამოვლენას წარმოადგენს ბალუაშვილის მტკიცება:

"პროცესის მსვლელობის პერიოდში ყველა დამ-

ნაშავე უზრუნველყოფილი იქნა მათ მიერ არჩეული ადვოკატებით და ყველა საგამომძიებლო მოქმედებით მიმდინარეობდა ადვოკატების თანდასწრებით."

ამას წერს ოუნიტი, რომლის ფრთოსანი ფრაზა - "ლენინი დიდი ხანია მოკვდა - კომუნისტში ხომ არა ხარ, ადვოკატებს რომ ითხოვ" - ლამის ყველა ბრალდებულის ჩვენებაში ფიგურირებს.

ზემოხსენებული ეპისტოლე კიდევ მრავალ საინტერესო ნააზრევს გვთავაზობს და კიდევ ერთხელ აშკარაგებს საქართველოს რეპრესიული აპარატის მოქმედების მექანიზმს. მაგრამ, ვუიქრობთ, უმჯობესია ყურადღება გაგვახვილოთ რეალურ ფაქტებზე და არა პროკურატურის მესვეურთა ფანტაზიებზე. თვალსაჩინოებისთვის შეითხველს ვთავაზობთ ამონაწერებს პოლიტიკური პატიმართა მიერ სასამართლო პროცესზე მიცემული ჩვენებებიდან, რომელიც ცხადყოფს ანზორ ბალუაშვილის განსაკუთრებულ როლს ამ საქმეების ფაქტობრივობაში.

ლერი დონბაძე: "... წინასწარი სცენარით შედგენილი ყალბი ვერსიებით წამიყენეს ბრალდება, თან მაფორსილებდნენ, თუ უარს იტყვი ამკარნი ჩვენების მიცემაზე, ჩვენ შეგწვევს უნარი ისევ გაგატაროთ იმ "პრესებში", რომელიც უკვე გაიარეთ (ეს "პრესი" კი წარმოადგენს უდანაშაულო ხალხის ცემას რეზინისა თუ ხის ხელკეტებით, ცეცხლსაწრული იარაღის ტარით).

... გამოძიების ოთახის ღია კარში იდგა გჯუფის უფროსი ანზორ ბალუაშვილი, რომელიც თავის მხრივ დანმარებას სთავაზობდა ჯინჯვლავას: "თუ საჭიროა, გაგატაროთ "პრესში". აი, ამ ვითარებაში ხდებოდა ჩემი "აღიარების" ჩამორთმევა.

დავით ტალაშვილი: "დავით ზეიკიძის კაბინეტში ისევ შეურაცხყოფა მომაყენეს... იქ იყო ანზორ ბალუაშვილი და მასთან კიდევ ორი კაცი - კარგად მცემს. ტელეფონით ხელები დამიბეს. მცემდნენ უმოწყალოდ."

"დაკითხვის ესწრებოდა გედი გელბახიანი, ანზორ ბალუაშვილი და სხვები. გედი ძალიან იყო ნაცემი. ბალუაშვილმა მიითხრა: თუ ხელს არ მოაწერ, უარს დღეს დავაყენებ გედისო. იმიტომ მოგაწერე ხელი."

გელა ხადურია: "ბალუაშვილმა დამკითხა რაც-თითონ აწყობდათ, იმას ამბობდნენ, დაყოფლეს. ციხეში რომ გადავიყვანა, იქ მოგვლავითო."

ბადრი ოქროპირიძე: "გამომძიებლისა შეხვედრის დროს იქ დამხვდა ანზორ ბალუაშვილი და გინებოდა და მუქარით მიითხრა: ბიჭო, რატომ ვჯობობ, მაინც ყველაფერს მოაწერ ხელს, რასაც ჩვენ გეტყვიანო. მე უთხარი, არაფერი არ ვიცი და რაც არ გამიკეთებია, იმას ხელს არ მოგაწერ-მეთოქ. იმასაც ვნახავთო, მიპასუხა."

იმავე დღეს გამოძიებლის საკინდ და ისე მცემეს, რომ ტუჩები დამიკვდა; შემდეგ მარჯვენა ბეჭის ძირზე დამადგეს გაუარებელი წვეტიანი რკინა და მანამ არ მომპირეს, სანამ არ მიიღეს ჩემგან თანხმობა, რომ ხელს მოგაწერდი მათ ჩვენებებს."

თამაზ წიკლაური: "ჩემს სადისტურ წამებში პირადად ბალუაშვილი იღებდა მონაწილეობას."

... დამიძალადეს მარცხენა ხელი და ფეხი, გამიტეხეს მარჯვენა ხელის ნეკა და დიდი თითი, თავში დარტყმისასგან განმითვითარდა თავის შიდა ქალის წვევა."

ცდილობდნენ ჩემს დაწვას მავით... იყო დახვერტის იმიტაცია."

ზურაბ გოგინაშვილი: "...ჩემს ტანჯვას და წამებაში უშუალო მონაწილეობას იღებდა ბალუაშვილი... მცემდნენ, ვუხები ახლაც მტკუნ, და მიმტერის ნეგებო... ბალუაშვილმა თავზე აირწინა ჩამომაცხა და გადამიკეტა სარკველი. როცა გავიფუდე და ცნობიერება დაკარგე, საკანში შემადგლო..."

ზურაბ ბარძიმაშვილი: "...1992 წლის 12 ოქტომბერს, გულის ოპერაციის გაკეთებიდან ზუსტად ორი კვირის შემდეგ, ჩემთან №28 საკანში შემოვიდა საგამომძიებლო ჯგუფის უფროსი ანზორ ბალუაშვილი. მან დარწმუნებას და დამცირების შემდეგ ფეხი ჩამარტყა ახალ ჭრილობაში და შემდეგ მცემა იმის გამო, რომ თავი არ ვცანი დამნაშავედ..."

გივი კალმახელიძე: "ბალუაშვილის ბრძანებით დამით ორჯერ გამოიყენეს "დასახვერტად", მცემდნენ სკამის ფეხებით... შემუქრობდნენ ჩემს თვალწინ ქალიშვილის გაუპატოვრებით... მიბრძანეს, დამეძინა ცემენტის იატაკზე საწოლის ქვეშ... მაიძულებდნენ მარშით მეველო დედე-დამეში ორი საათის განმავლობაში, როგორც გამასხურდას გავრდიის ოფიციალურ..."

გედევან გელბახიანი: "ბალუაშვილი ამგვრებდა რა თავის. "არგუმენტებს", საშინელი დანძღვა-გინებოთა და უცენსურო სიტყვებით გასცემდა ბრძანებებს ჩემი შემდგომი "დამუშავების" თაობაზე, ე.ი. ცემაზე... ბალუაშვილი არაერთხელ დამეპუქრა მეუღლის "დაპატიმრებით მისთვის არასასურველი ჩვენების მიცემის შემთხვევაში..."

ემზარ კობახიძე: "მე განეცხადე, რომ მზადა ვარ მივცე ჩვენება, მაგრამ ბალუაშვილმა ამიკრძალა. დამიღო წინ ფურცელი "ჩემი ჩვენებებით" და მიბრძანა მისი გადაწერა."

1991-92 წლის კომუნისტურ კრიმინალური გადატრიალებიდან დღემდე საქართველოში ხორციელდება ტერორისტული აქტების მთელი სერია, რომელმაც ძირითადად არსებული რეჟიმის თვალსაჩინო წარმომადგენლები და მასთან დაახლოებული პირები შეიწირა (თ. ყურაშვილი, ქურდაძე, გ. გულუა, ი. მხეიძე, გ. სვანაძე, ზ. ვეფხვაძე, ნ. კეკელიძე, პ. ჩლაიძე, ა. მიქელაძე, გ. ჭანტურია, ა. დთუაშვილი და მრავალი სხვა).

თანამედროვე მსოფლიოში დამკვიდრებული პრაქტიკის თანახმად, მსგავსი შემთხვევების დროს ესა თუ ის პიროვნება ან დაჯგუფება თავის თავზე იღებს პასუხისმგებლობას ტერორისტული ქმედების შედეგებზე. ჩვენთან ერთგვარად განსხვავებული ვითარებაა. ერთის მხრივ, არავინ არაფერს იღებს თავის თავზე, მაგრამ, მეორეს მხრივ, სახეზეა მრავალსტრატეგიული ფაქ-

ტები. კერძოდ, ზ. ვეფხვაძისა და გ. სვანაძის მკვლელობის შემდეგ საქართველოს სახელმწიფო ტელევიზიამ გააცნო, რომ ზემოთ ხსენებულ პიროვნებებთან ერთად მოკლულ იქნა სრულად უდანაშაულო ადამიანი. აქედან გამომდინარე, მათვე კითხვის ნიშნის ქვეშ დააყენეს ვეფხვაძისა და სვანაძის უდანაშაულობა; სულ ახლახანს კი, გ. ჭანტურიას მკვლელობის შემდგომ, სახელმწიფოს მეტაფორმა გენერალ-ლეიტენანტობა მიანიჭა სახელმწიფო უშიშროების უფროსს ოგორ გიორგაძეს - სახელმწიფო მოხელეს, რომელსაც უშუალოდ ევალება ტერაქტების აღკვეთა, ამ დროს იგი, სულ მცირე, საკვდურს უნდა იმსახურებდეს.

აქ ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ დახარალებული მხარე ამ კონკრეტულ შემთხვევაშიც არაორაზროვან ბრალდებებს აყენებს ხელისუფლებისა და მთა-

ვრობის უმაღლეს წარმომადგენელთა მიმართ. მაგრამ პასუხისგებაში მიცემაზე რომ არაფერი ეთქვათ, ფაგორი და რესპექტიც არავის მოჰკლებია.

ამრიგად, საქმე გვაქვს კარგად ორგანიზებულ სახელმწიფო ტერორთან, რომელიც დღესაც ერთგულად მისდევს თავის ბოლშევიკი იდეოლოგიების მოძღვრებას: "ურტყი შენიანს, რომ სხვებს ეშინოდეთ."

ჩვენის მხრივ კი დავსებთ, რომ ძალადობა წარმოშობს ძალადობას. ყველა ზემოთ ჩამოთვლილი პიროვნება დამნაშავეა ერისა და ქვეყნის წინაშე, მაგრამ ისინი უნდა გასამართლდნენ სასამართლო წესით და არავითარ შემთხვევაში არ უნდა იქნან ავთენტული საკუთარ ავტომატანებში, თუ ცოფიანი ძალებითი ჩაცხრილულნი საკუთარ სადარბაზოებთან.

გ. მ.

2 თებერვალი - ...სამი წლის უმედეგ

დემოკრატიის დარაჯები კვლავ მომარტლებული შეგებენ სისხლიან თარიღს. უკვე 1 თებერვალს, ისევე როგორც სამი წლის წინ, ძალიანძიერი ორგანოების წარმომადგენლებმა, ამჯერად - ლანჩავას მაგერს შსს მინისტრის სამმართველოს უფროსმა დემურ მიქაქემ ტელეგამოსა, რომ სასტიკად გაუსწორებოდა სამგლოვიარო აქციის მონაწილეებს და უიარაღო მოსახლეობას წინასწარ დააკისრა პასუხისმგებლობა მოსალოდნელი სისხლის ღვრისათვის.

დღის 12 საათისათვის, თამარის ხიდის მისაგდომები, სადაც საქართველოს პელსონიკის კავშირის მიერ დანშინული იყო საგლოვიარო აქცია, გაიგხო პოლიციისა და ომონის რაზმებით.

წესრიგის დამცველი "აკაკებდნენ ჯგუფ - ჯგუფად მდგარ თუ გამწვლ მოქალაქეებს და მათრევენდნენ იქვე მდგარი მანქანებისაკენ. განსაკუთრებულ ყურადღებას იჩენდნენ მათ მიმართ, ვინც მასზე ცნობდნენ ან ვის ხელშიც ყვავილებსა და სანთლებს დაინახავდნენ. ამგვარი შერჩევითი ტაქტიკის გამოყენებით დააპატიმრეს პრეტენსიონარ დაალონა, პელსონიკის კავშირის წევრები - მურმან მზარელა, ნატო აბაკელი, ნონა დოჭვირი, ზურაბ ურუშაძე (აგრარული უნივერსიტეტის პროფე-

სორი), აფხაზეთიდან გედენი - კლარა შუკანი, აგრეთვე მიაკერესხეიძე, ლამარა ლოლელიანი, შოთა უსნაძე, გურანდა მკალოძეშვილი. დაკავებულები მიიყვანეს დიდუბის რაიონის პოლიციის განყოფილებაში, ჩვეულებრივ მეთოდით, უხვი ლანძღვა-გინების მოშველიებით დაკითხვას შემდეგ ისინი ადმინისტრაციული წესით გაასამართლეს მოსამართლე ი. დადგაშვილმა, "საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევისათვის" თითოეულს ჯარიმის მოსჯელა. სადამოს 18.00 საათისთვის უკანონოდ დაკავებული მოქალაქეები გაანთავისუფლეს.

მაგრამ წესრიგის განმტკიცების ოპერაციამ იმ დღეს ამით არ დასრულდა.

13.00 საათისთვის პოლიციის ახეთივე გაძლიერებული პიექტები იყო, განლაგებული ვაკის პარკის გარშემო, სადაც დანიშნული იყო საგლოვიარო მიტინგი. მის ჩასაშლელად ასევე წინასწარ უზრუნველ "დემოკრატი - ხელისუფალი" - დღის 5 საათზე საკუთარი სახლიდან აიყვანეს 5 - ნი თენგიზ კიკაქიშვილი, რომელიც სადამოს 5 საათამდე ატყავრეს საბურთალოს რაიონის პოლიციის განყოფილებაში.

ვაკის პარკის ცენტრალურ შესასვლელთან, ჭავჭავაძის პროსპექტზე ომონის რაზმელები და

ვაკის რაიონის პოლიციის განყოფილების მუშაკები ხელკეტებით დევნიდნენ შეკრებილთ, ვისაც მისწვდებოდნენ. ან სახეც ცნობდნენ - აპატირებდნენ. ასე მიხილო სალადის მითითებით ჯერ პირადობის მოწმობა მოსთხოვეს ქნ ეთერ მგალობლიშვილს, შემდეგ იგი იქვე დააკავეს. ხალხის რბევა - დაპატიმრება გრძელდებოდა თითქმის ორი საათის განმავლობაში და ამ დამკრეფური გარჯის შედეგად ვაკის რაიონის პოლიციის განყოფილებაში ეთერ მგალობლიშვილთან ერთად აღმოჩნდნენ: პელსონიკის კავშირის წევრი დალი აბულაძე, ლევან ხაზალია, ნელი კუტალია, ადამიანის უფლებათა ასოციაციის წარმომადგენელი რომან გურგენიძე, აფხაზეთიდან გედენი ლია მიქაქა, რომლებსაც "წესრიგის დამცველი" - დამის 22.00 საათამდე უშვერი სიტყვებით უმასინებდებოდნენ.

ამდენად, პოლიცია მტკიცედ იცავს "დემოკრატიული" რეჟიმის მონაპოვრის ისე დაფერჩენია, უუსურვით მათ მსგავს სიბეჯითე გამოქვეყნებებით ქუჩებში თავისუფლად მოთარეშ შეიარაღებულ ბანდიტებთან და მათთან ბრძოლაშიც

მამუკა ტუსიშვილი

სელისუფლები მზრუნველი ქურაღლები

საყოველთაო ეკონომიკური, პოლიტიკური, თუ სოციალური კრიზისის პირობებში არსებულმა ხელისუფლებამ მოსახლეობას ახალი საწესრიგო გაუშვა. მაღალ ექვონებში ინტენსიურად საუბრობენ სახელმწიფო დაწესებულებებში შტატების მასობრივ შემცირების შესახებ. მთავრობა, რომელიც მინიმუმითაც კი არ უზრუნველყოფს თავის მოსახლეობას უდღეს ნაწილს, ახალი პრობლემის წინაშე აყენებს მათ.

თუმცა სავარაუდოდ არაფერია, ამგვარი განუკითხობა უკვე ხორციელდება და თუ №1-3 სამშობაორო სახლის მაგალითით ვიმსჯელებთ, წარმატებულია. საუკეთესოა.

ახალი წლის წინ, საავადმყოფოს ადმინისტრაციამ სამსახურიდან დაითხოვა 12 ექიმი,

მათ შორის ვეტერანი, დამსახურებული ექიმები... მოტივი - საკენსიო, ასაკი. არც ერთისთვის არც მადლობა გადაუხდიათ ხანგრძლივი, კეთილსინდისიერი შრომისთვის, არც ბოდიში მოუხდიათ ნაჩქარევი განთავისუფლებისთვის.

ის მცირედი, რისი უფლებაც დაუტოვეს შეურაცხყოფილ პენსიონერებს არის მაღლივი გრძნობის თავისუფალი გამოხატვის ნება... "გულუბნე" საასალელი. საწესრიგისათვის. ქართული დემოკრატია ძალაში შედის.

თ.დ.

ჩვენები - ტრასელიანი ტაში თავისუფლებით

5 იანვარი.

გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ოფიციალურმა წამომადგენლებმა, რომლებსაც ეკავებათ რუსეთის ფედერაციასთან ეკონომიკის დარგში თანამშრომლობაზე შეთანხმებული, განაცხადეს, რომ გერმანია განიხილავს საკითხს რუსეთთან სამხედრო მრეწველობის დარგში თანამშრომლობის გაყინვის შესახებ ჩვენების წინააღმდეგ რუსეთის სამხედრო აგრესიის გამო.

25 იანვარს ვაშინგტონში ჩავიდა ჩვენების საგარეო საქმეთა მინისტრი ჯამსედინ ოუსეივი და მეორე დღესვე მოხსენებით გამოვიდა კარნეგის ფონდში. მან მოუთხრა, რომ ჩვენები არ დათანხმდება არანაირ ავტონომიას და მისი რესპუბლიკის მიზანია სრული ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის მოპოვება. ამასთან, მან აღნიშნა, რომ უკვე ჰქონდა შეხვედრა საკანონმდებლო ხელისუფლების რამდენიმე წარმომადგენელთან. შეხვედრები და საუბრები გრძელდება.

დავოსში მუშაობას შეუდგა გერმოს ეგიდით მოწვეული მსოფლიო კონგრესი, რომელზეც განიხილება პოლიტიკისა და განსაკუთრებით, ეკონომიკის საკითხები. რუსეთის პრეზიდენტი ბორის ელცინმა პირველივე დღეს საგანგებოდ იქნა მიითხოვეს ჩვენებში რუსეთის არმიის ბარბაროსულ მოქმედებებზე. იმავე დღეს, მინაწილად სახელმწიფოთა წარმომადგენლების უმრავლესობამ საზგამით აღნიშნა, რომ აუცილებელია გერმოს ამჟამინდელი, მოუქმელი სტრუქტურის რეორგანიზაცია.

27 იანვარი

ამერიკაში თავისი შეხვედრების დროს ჯამსედინ ოუსეივი დაადასტურა, რომ უახლოეს ხანებში ჩვენების რესპუბლიკა იქნება დიპლომატიურ ცნობას აძირეზენ ბალტიისპირეთის სახელმწიფოები და ნიდერლანდები.

29-30 იანვარი

ჩვენებში იმყოფებოდა ევროპაში უშიშროებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის ("ეუთო"-ს) დამკვირვებელთა ჯგუფი უნგრეთის წარმომადგენლის პანდარატის ხელმძღვანელობით. ჯგუფმა დააოქმირა ადამიანის უფლებათა ორგანიზაცია უნგში დარღვევების, რომლებსაც განსაკუთრებით მწვავე ხასიათი აქვს რუსეთის სამხედრო ავიაციის, მიერ ქ. გროზნოს და სხვა დასახლებული პუნქტების გაძევებული მასობრივი დამონებების შედეგად.

30-31 იანვარი

ჩვენების არმიამ და სახალხო ღაშქარმა წარმატებული ბრძოლები აწარმოეს გროზნოს ცენტრში, არღუნსა და გუდერგესში. გარდა ამისა, მათ მიერ შეკრებილი იქნა რუსების ძლიერი შეტევები ჩვენებისა და ინგუშების სახელმწიფო, ნაზრანთან 30 კილომეტრის დაშორებით მდებარე სოფელ სამაგაზე, სადაც 10.000-ზე მეტი ლტოლვილი იმყოფება. "თავისუფლების" კორესპონდენტმა საიკ უსტურმა აღნიშნა, რომ სოფ. სამაგაზე რუსეთის არმიის შეტევები აშკარად ატარებს დამსჯელი ოპერაციის ხასის.

მე-14 არმიის სარდალმა, გენერალმა ლეხემა აღნიშნა, რომ ჩვენებში რუსეთის სამხედრო აქცია არის რუსეთის დიდი სამხედრო და მორალური კრახი.

31 იანვარი

გროზნოში კვლავ გრძელდებოდა პოლიციური ბრძოლები. რუსთა მხრივ ადგილი არ ჰქონია რაიმე სერიოზულ წინააღმდეგობას. ჩვენების არმიისა და სახალხო ღაშქარის რაზმები გადაუღებავ სიძულველს უქმნიან რუსულ შენაერთებს. "ეუთო"-ს ჯგუფის ხელმძღვანელმა პანდარატმა გროზნოდან მოსკოვს ჩასვლისთანავე გამართა პრესკონფერენცია, რომელზეც საგანგებოდ გაეცა ხაზი ადამიანის უფლებათა უსმ კვლავინდებურად მოუთხრა "რუსეთის კანონიერი უფლების შესახებ დაცვას თავისი ტერიტორიული მთლიანობა".

ევროპის საბჭოს პოლიტიკურმა კომიტეტმა საპარლამენტო ასამბლეას წარუდგინა რეზოლუცია, რომლის ძალით

რუსეთს განუსაზღვრელი ვადით უარი ეთქვა ევროპის საბჭოში მიღებაზე. გარდა ამისა, ევროპის საბჭომ უარი განაცხადა თანამშრომლობის შესახებ რუსეთთან ადრე დადებული ხელშეკრულების რატიფიკაციაზე.

აშშ-ის სენატის წევრმა ჯეიმი ჰელმსმა გადაჭრით დაგმო რუსეთის სამხედრო აქცია ჩვენებში, უწოდა რა მას ჩვენების ხალხის გენოციდი. ბნმა ჰელმსმა მიუთითა, რომ ამერიკა ვერ ენდობა რუსეთს, რომლის ხელისუფლებამაც ჩვენებში დასრულა ათასობით ბავშვი და მოხუცი.

"თავისუფლების" კორესპონდენტთან საუბრისას ინგუშების პრეზიდენტმა რუსულად აუწყებდა კატეგორიულად უარყო ს. შახრაის განცხადება იმის შესახებ, რომ ჩვენების პრეზიდენტი ჯოპარ დუდაევი იმყოფება ნაზრანში. აუწყებდა შახრაის ამ განცხადებას ყოველად უახსოვსმგებელი უწოდა, მიუთითა რა, რომ ბნი დუდაევი იმყოფება ქ. გროზნოში.

1-2 თებერვალი

ძლიერ ბრძოლებს ჰქონდა ადგილი სოფ. სამაგასთან, ჩვენებისა და ინგუშების სახელმწიფოთა. უკუგდებულ იქნა რუსეთის შინაგარეო უსმ და მედელანტო უკლებლივ ყველა შეტევა ამ სოფელზე, რომელსაც ამაჰად ოავს აფარებს ათასობით ლტოლვილი. ჩვენების სახალხო ღაშქარმა სამაგა კარგად გამაგრებულ პუნქტად აქცია. დიდა რუსთა ხარალი რეორგ ცვალებად ძალის, ისე სამხედრო ტექნიკის თვალსაზრისით.

მოუხდავად რუსეთის ჯარის მხრივ მასობრივი და გაუმდებელი შეტევებისა, მათ ვერ მოახერხეს წინ წაწევა ვერც ქ. გროზნოში. ბოლო მონაცემებით ჩვენები აკონტროლებენ დედაქალაქის ნახევარზე მეტ ტერიტორიას, რომელზეც განლაგებულია სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი არაერთი ობიექტი.

ევროპის კავშირმა მოითხოვა, რომ რუსეთმა დაუყოვნებლივ და უპირობოდ შეწყვიტოს საომარი მოქმედებები ჩვენებში. ევროკავშირმა ამის შესახებ სათანადო რეზოლუცია გამოაქვეყნა ვენეციაში. გარდა ამისა, ყოველდღე ამის შესახებ განცხადება გააკეთა ევროკავშირის საზღვარგარეთი წარმომადგენელმა.

2 თებერვალს ევროპაში უშიშროებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციაში ("ეუთო") უნგრეთის წარმომადგენელმა დიპლომატმა განაცხადა, რომ "ეუთო" განაგრძობს მოღვაწეობას ჩვენებში საომარი მოქმედების შეწყვეტის მისაღწევად.

3 თებერვალი

ჩვენების სახალხო ღაშქარის რაზმებმა დანაღმეს მისაღვამები სოფ. სამაგასთან. ქ. გროზნოში კი ბრძოლის ხაზი კვლავინდებურად გადის მდ. სუნჯას გასკვეთს. ადგილი არ ჰქონია რუსეთის შენაერთების წინ წაწევის და რაიმე წარმატებას პოზიციური თვალსაზრისით.

"თავისუფლების" კორესპონდენტმა მიუთითა რუსეთის ცენტრალური ტელევიზიისა და ოფიციალური სხვა საინფორმაციო საშუალებათა ინფორმაციების სიკვანძის შესახებ, აღნიშნა რა, რომ ჩვენებში რეალურად არსებული სიტუაცია და სხედებული ინფორმაციები საცრად არაა დეკლარაცია.

ჩვენების წინააღმდეგობის მოძრაობის ერთ-ერთ ცენტრს წარმოადგენს ქ. შალი. აქ არსებულ შენაერთებს მეთაურობს კომენდანტი აბუ, რომლის ძალებიც აკონტროლებენ ქ. გროზნოდან შალიმდე 80-კილომეტრიან ზოლს, სადაც არ არის რუს სამხედროთა ჰაჭანებაც კი.

კორესპონდენტმა მიუთითა, რომ ჩვენებში მრავლად არიან ე.წ. "ნაშრომნი" მებრძოლები რუსეთის არმიისა, მათ უკან მოქმედი აქტი გზა, რის გამოც ბევრი მათგანი ჩვენებში მხარეზე არის გადასული.

ჩვენების ინფორმაციის ეროვნული სახალხო ხელმძღვანელის მოვლადი უდუგოვის განცხადების თანახმად, საომარი მოქმედებების დაწყებდან დღევანდლამდე დაღუპულია 800-მდე ჩვენები მებრძოლი მამონი, როდესაც დაღუპულ რუს მებრძოლთა რიცხვი რამდენიმეჯერ აღემატება ჩვენებისას.

4 თებერვალი

გრძელდებოდა ბრძოლები ქ. გროზნოს ცენტრში და ქალაქის მისაღვამე-

საპო ბილი: "დაპარხსლებიან ჩვენები - დაპარხსლებით ჩვენს"

დღეს ბევრს ლაპარაკობენ უკრაინელი მონაწილეების მონაწილეობაზე რუსეთ-ჩვენების ომში. ამ რამდენიმე დღის წინ რადიო "თავისუფლება" გადაცემა ინფორმაცია 1 იანვარს რუსეთის ფედერაციული ჯარების მიერ გროზნოზე განხორციელებული შეტევის შესახებ, რომელიც წარუმატებლად დასრულდა. ქალაქის დამცველები არსებული თავდასხმებით იყვარებოდნენ რიცხვით აღმსრულებელ და საუკეთესოდ შეიარაღებულ რუსულ ჯარებს ბრძოლაში მძიმდნარეობა თითოეული უსის, სახლის, ოთახისთვისაც კი რუსებმა ვერ გატყვეს ჩვენებთან წინააღმდეგობა და უკუიქცნენ. ბევრი რუსი მებრძოლი ტყვედ ჩავარდა ამ ბრძოლაში თავი გამოიჩინეს უკრაინელმა ნაციონალისტებმა. ერთ-ერთმა მათგანმა - სამკო ბილიმ, ტყვედ აიყვანა სამი რუსი ოფიცერი.

რადიო "თავისუფლების" კორესპონდენტთან საუბარში მან რადიომსმენებლებს მოუთხრო ამ გაუგონარი ბარბაროსობისა და სისასტიკის შესახებ, რასაც სწამდა რუსები ჩვენების მიწაზე და განაცხადა, რომ ის და მისი მეგობრები მზად არიან სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე იბრძოლონ რუსი ვანდალების წინააღმდეგ.

გროზნოში ყოფილას ჩვენ შეხვედით და ვესაუბრეთ სამკო ბილის ადვოკატს, რომ იგი მონაწილეობდა ქართულ-აფხაზურ კონფლიქტშიც, სხვა უკრაინულ ნაციონალისტებთან ერთად, ქართველთა მხარეს.

აი, რა ვითარება მან: ს. ბ. - ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის დასაწყისში ჩვენ ბრძოლებში არ ვმონაწილეობდით, ვთვლიდით, რომ ეს იყო საქართველოს საშინაო პრობლემა, მაგრამ როდესაც გამოიკვეთა, რომ რუსეთი შენიღბულ აგრესიას აწარმოებდა საქართველოს წინააღმდეგ და ნათელი გახდა აფხაზური მხარის პრორუსული მისწრაფებები, ჩვენმა ორგანიზაციამ საჭიროდ ჩათვალა ჩამოეღოთ ამ კონფლიქტში და ებრძოლა საქართველოს ინტერესების დასაცავად.

ამჯერად, ანალოგიური რამ ხდება ჩვენებში! მცირერიცხოვან ერს უპირისპირდება ბოროტების იმპერია. ჩვენ ჩამოვიდით ჩვენთვის თავისუფლების დასაცავად და ვთვლიდით, რომ ამით ვცავთ ჩვენი ქვეყნის თავისუფლებას. გვწამს, რომ დღეს აქ წყდება არა მხოლოდ ჩვენების, არამედ უკრაინის, საქართველოს და, საერთოდ, ყველა დამპყრობილი ქვეყნის ბედი. დამარცხდებიან ჩვენები - დავმარცხდებით ჩვენც. იცვლება მთავრობები, იცვლება საზოგადოებრივი წყობა, მაგრამ ვინც არ უნდა მოვიდეს რუსეთის ხელისუფლების ხათავეში, მისი იმპერიული ზრახვები უცვლელი რჩება. ასე იქნება მანამ, სანამ მოსკოვი არსებობს. ჩვენთვის არავითარი მნიშვნელობა არ აქვს მეფე მართავს რუსეთს, კომუნისტი, თუ დემოკრატიული კოალიციის ბორისკა...

მე მაინტერესებს, რა განწყობილებაა საქართველოში ამ კონფლიქტის მიმართ?

თ. ს. - საქართველოს ოფიციალური ხელისუფლების პოზიცია, რომელიც გამოიხატა მის ბოლოდროინდელ განცხადებებში, არ ასახავს საქართველოს შექმნილ რეალურ სურათს. საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა, ქართველი ხალხი მზარს უჭერს ჩვენების ბრძოლას თავისუფლებისთვის. საქართველოში ეწვიება მიტინგები, შინაფესტივლები, რომელთა მონაწილეებმა სასტიკად უსწორებდა ოფიციალური ხელისუფლებას. რამდენიმე დღის წინ საქართველოს ეროვნული მოძრაობის პარტიებმა

და ორგანიზაციებმა პიკეტი მოაწვევეს რუსეთის საელჩოს წინ. მოპიკეტები მოითხოვდნენ რუსეთის ჯარების გაყვანას კავკასიიდან. აქცია სასტიკად იქნა დაბრუნული, მისი მონაწილე რამდენიმე სტუდენტი დააპატიმრეს და მათ შიშით აღძრეს სისხლის სამართლის საქმე. ამდენად, ის პოლიტიკური ძალები, რომლებიც შეეკრდნენ დიქტატურის პირობებში არ წყვეტენ ბრძოლას კანონიერი ხელისუფლების აღდგენისთვის, მზარს უჭერენ ჩვენების დამოუკიდებლობას.

საქართველოს პრეზიდენტი ზვიად გამსახურდია, ეროვნული ხელისუფლება ყოველმხრივ უწყობდა ხელს ჩვენების ბრძოლას თავისუფლებისთვის. ესეც იყო პრორუსული ძალების მიერ მისი დამხობის ერთ-ერთი მთავარი მიზეზი. რუსეთის პრეზიდენტმა ბორის ელცინმა ერთ-ერთ ამასწინანდელ ინტერვიუში განაცხადა, რომ მას სწორად საყვედურობენ, თუ რატომ არ გამოიყენა ძალა ჩვენების წინააღმდეგ სამი წლის წინ, როცა ჩვენებს უფრო სუსტი შეიარაღება ჰქონდათ. ამის გაკეთება არ შეიძლებოდა, რადგანაც მაშინ საქართველოში ჩვენდამი მტრულად განწყობილი ხელისუფლება იყო. - თქვა რუსეთის პრეზიდენტმა.

საქართველოს მაშინდელმა ხელისუფლებამ იცოდა, რომ ჩვენების დამარცხება კავკასიის ხელახალ დამონებას გამოიწვევდა.

ს. ბ. - ...და არა მარტო კავკასიისას... თუ "მოსკალები" (ასე უწოდებენ ხოლმე უკრაინაში რუსებს - რედ.) აქ, ჩვენებში ცხვირ-პირში მიიღებენ და კიბეები ჩამტყვრებთ, უკან დაიხვევენ. წინააღმდეგ შემთხვევაში უნდა ველოდით რუსის ჩვენებს საქართველოშიც, უკრაინაშიც, მოლდავეთშიც... ჩვენებში დღეს ბევრი რამ წყდება. მრავალი ერის ბედ-იბოძალა შეგდებული სასწორზე. ჩვენ ეს კარგად გვეხმობს და ვიბრძვით "მოსკალების" წინააღმდეგ ჩვენების მიწაზე. ამავე მოსახრებით ვიყავით საქართველოშიც.

თ. ს. - ჩვენებში მებრძოლი თქვენი მონაწილეების რაიმე პოლიტიკურ ორგანიზაციას წარმოადგენენ?

ს. ბ. - ჩვენ უკრაინელი ნაციონალისტები ვართ. ჩვენს ორგანიზაციას ჰქვია უკრაინის ეროვნული ასამბლეა - "უნა". ამასთან ერთად არსებობს გასამხედროებული რაზმიც, უკრაინის ეროვნული თავდაცვა - "უნსო". აქ 200 კაცის შემადგენლობით ჩამოვიდით. მე საკვლეფი ფანდარმერის უფროსი ვარ.

ორი კვირაა, რაც ჩვენებში ვიმყოფებით. რუსეთის საინფორმაციო საშუალებებმა ჩვენს შესახებ ათასი ჭორი გაავრცელა: ერთის თანახმად, ნოვოროსიისკის ციხეში ვსხვდებით. სხვები ირწმუნებიან, რომ საპაეო კატასტროფაში მოვეყვით... ერთი ხიტყვით, თავიანთ სურვილებს სინამდვილედ ასაღებენ. სამწუხაროდ, უნდა გავაწვიდეთ: ჩვენ ციხეებში ვართ, ვიბრძვით და ვიბრძობდით რუსეთის იმპერიის წინააღმდეგ ჩვენებშიც, უკრაინაშიც, საქართველოშიც...

თ. ს. - თუ საიდუმლო არ არის, რა გეკითხვ?

ს. ბ. - არ არის საიდუმლო. მე ვარ სამკო ბილი.

თ. ს. - ბელი?

ს. ბ. - ვე რუსულად, უკრაინულად კი ბილი ვარ, სამკო ბილი.

(საუბარი ჩაიწერა ნუგზარ წიკლაურმა)

ბთან, აგრეთვე ქ. არღუნსა და გროზნოს ცენტრის დაბომბვა რუსეთის ავიაციის მიერ. მნიშვნელოვან პოზიციურ ცვლილებებს ადგილი არ ჰქონია. რუსეთის ტანკებმა განახორციელეს გროზნოს აღმოსავლეთით გადაადგილების მცდელობა, რომელიც აღკვეთილი იქნა ჩვენების წინააღმდეგობის შენარტობა მიერ.

მოუხვენში, უშიშროების საკითხები-საღმი მიძღვნილ საერთაშორისო კონფერენციას გამოხვლისას რუსეთის ფედერაციის თავდაცვის კომიტეტის თავმჯდომარემ სერგეი ოუშენკოვმა გაცხადებობის წინაშე უდიდესი დანაშაული უწოდა ჩვენნი ხალხის წინააღმდეგ რუსეთის სამხედრო აგრესიას. მან დაადასაშულა დასავლეთის სახელმწიფოთა დიდებრები რუსეთისადმი მამაშეღობისა და ჩვენებში მიმდინარე მოვლენებისადმი არასწორი მიდგომის გამო.

7 თებერვალი

რუსები განაგრძობდნენ გროზნოს და არღუნის დაბომბვას. ამ უკანასკნელს კვლავ ჩვენების წინააღმდეგობის მოძრაობის ძალები აკონტროლებდნენ. ბრძოლები გრძელდებოდა სოფელ მინურტკასთან, სადაც ჩვენების ძალებმა შეძლეს წარმატების მოპოვება. გარდა ამისა, ჩვენების მიერ მოკერიებული იქნა რუსების შეტევა ქ. შალის მიმართულებით.

რუსეთის სახელმწიფო საბჭოს წევრმა იური რიბაკოვმა, რომელიც კარგა ხანს იმყოფებოდა ჩვენებში, განაცხადა, რომ საქართველოს მითითებით, დაღუპულ რუს სამხედროთა რაოდენობის დაფარვის მიზნით, ასობით დაღუპულ რუს ჯარისკაცს მალულად მარხავენ წინასწარ მოზადებული ობიექტებში, რომლებსაც ტანკებით ასწორებენ.

5 თებერვალი

გროზნოს სამხრეთით, დაბა ჩვენ-აულთან, ჩვენების წინააღმდეგობის მოძრაობის ძალებმა ალფაში მოაქციეს რუსების სატანკო შენაერთი.

რუსეთის ავიაცია განაგრძობდა გროზნოს დაბომბვას. გროზნოს მიმართულებით გატყვევებული იქნა რუსეთის არმიის დამატებითი სატანკო კოლონა.

ჩვენების ინფორმაციის ეროვნული სახალხო ხელმძღვანელის მოვლადი უდუგოვის ცნობით, პრეზიდენტი ჯოპარ დუდაევი კვლავინდებურად იმყოფება დედაქალაქში და მთლიანად აკონტროლებს სიტუაციას.

6 თებერვალი

საინფორმაციო სააგენტოთა კორესპონდენტებისგან მიღებული ცნობების თანახმად, რუსეთის შენაერთებმა გარკვეულ

წარმატებებს მიაღწიეს საკუთრივ გროზნოში, დასახლებებში - მინურტკასა და ოკტაბრსკაიაში.

ევროპის კავშირმა ბრძოლებში გამოქვეყნებული განცხადებით რუსეთისგან მოითხოვა ჩვენებში საომარი მოქმედებათა დაუყოვნებლივ შეწყვეტა.

რუსეთის სახელმწიფო საბჭოს თავდაცვის კომიტეტის თავმჯდომარემ სერგეი ოუშენკოვმა, რომელსაც ამ დღეებში შეხვედრები და საუბრები აქვს მიუხეზნები, აღნიშნა, რომ სინამდვილეს არ შეეხამება რუსეთის ოფიციალის საინფორმაციო საშუალებების მიერ გადმოცემული ციფრი ჩვენებში დაღუპული რუსი მებრძოლების (500). მისი თქმით, დაღუპულ რუს სამხედრო მოსამსახურეთა რიცხვი აჭარბებს 3.000-ს.

რუსები განაგრძობდნენ გროზნოს და არღუნის დაბომბვას. ამ უკანასკნელს კვლავ ჩვენების წინააღმდეგობის მოძრაობის ძალები აკონტროლებდნენ. ბრძოლები გრძელდებოდა სოფელ მინურტკასთან, სადაც ჩვენების ძალებმა შეძლეს წარმატების მოპოვება. გარდა ამისა, ჩვენების მიერ მოკერიებული იქნა რუსების შეტევა ქ. შალის მიმართულებით.

რუსეთის სახელმწიფო საბჭოს წევრმა იური რიბაკოვმა, რომელიც კარგა ხანს იმყოფებოდა ჩვენებში, განაცხადა, რომ საქართველოს მითითებით, დაღუპულ რუს სამხედროთა რაოდენობის დაფარვის მიზნით, ასობით დაღუპულ რუს ჯარისკაცს მალულად მარხავენ წინასწარ მოზადებული ობიექტებში, რომლებსაც ტანკებით ასწორებენ.

ბნმა ი. რიბაკოვმა საზგამით მიუთითა, რომ ჩვენნი სამხედრო ტყვეები ჯერ აღწვევენ რუსების მიერ შექმნილ საკონცენტრაციო ბანაკებში, ვინაიდან

მათ ბანაკებში გამწვევამდე სასტიკი, არაადამიანური წამებით ხდიან სულს. "თავისუფლების" რუსულმა რედაქციამ გადაცემა ამ რადიოსადგურის კორესპონდენტის საიკ უსტურის მიერ მომზადებული რეპორტაჟი "ომი ჩვენების წინააღმდეგ". გადაცემის მონაწილეები (ჩვენები და ინგუშები) ადასტურებენ რუსი სამხედროების მიერ ჩვენების მუხედობიან მცხოვრებათა სასტიკი, მასობრივი წამების მრავალრიცხოვან ფაქტებს. ისინი თავად იყვნენ ობიექტნი ასეთი არაადამიანური მოპყრობისა.

აშშ-ში და დასავლეთში ფართოდ ცნობილია პოლიტოლოგმა, პარვარდის უნივერსიტეტის პროფესორმა ვლადიმერ ბროვიკინმა "თავისუფლების". კორესპონდენტთან საუბრისას აღნიშნა, რომ იგი გაახარა ჩვენებში ჯარის მოქმედების გამო რუსეთის მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილის მიერ გამოიქვეყნებული პროტესტმა, მაგრამ საწუხაროა სხვა რამ: არავინ ამახვილებს ყურადღებას ერთ მნიშვნელოვან საკითხზე, რომ ჩვენების მიერ რუსეთის დამოუკიდებლობა, პროფესორის მითითებით, ჩვენებისთვის დამოუკიდებლობის მინიჭება ციფრული კალამობაში ჩაყვნიდა ურთიერთობებს, მინიჭებდა ამ ხალხს თავისი მიწა-წყლის დამოუკიდებლად განმეგებლობის უფლებას. ამასთან, ბნმა პროვოკინმა აღნიშნა, რომ ზემოთქცულის ხორცშესხმის შემთხვევაში, შესაძლოა, ჩვენები აღიარებულ იქნას, როგორც "გაერო"-ს, ან აშშ-ის პროტექტორატის ქვეშ მყოფი სახელმწიფო.

რუსეთის უფლებდობა ის არის, რომ მას არც კი სურს ამ საკითხის განხილვა. - დასძინა პროფესორმა.

მასალა მოამზადა ლევან ურუშიძემ

TAVISUPALI SAKARTVELO N3 (63) IN BRIEF

The whole brutality of Shevardnadze's terror is manifested with particular severity in the case of Gelbakhiani family. Repressions against this family were started already in 70-ies by Shevardnadze who in those days was the young and active Bolshevik and are still continued by this former Minister of Foreign Affairs of the former Soviet Union who has changed his Bolshevik spots to those of "world range politician" and who nowadays is a leader of the Junta. It is noteworthy that the three generations of the Gelbakhiani family became the victims of repressions: grandfather, father and grandson.

Petre Gedevan Gelbakhiani

Born in 1913
Professor, Honored Scientist, Corresponding Member of the Academy of Science of Georgia, Member of International Association of Cybernetics, Member of Editorial Board of the International Journal "Introduction of Computer Technique in Biology and Medicine". In 19959 - 72 P. Gelbakhiani was a rector of Tbilisi State Medical Institute. On August 7, 1973 he was arrested with artificially faked charges under direct instruction of the First Secretary of the Central Committee of the Communist Party of Georgia E. Shevardnadze. Under the pretense of particular complexity of the case its investigation continued during three years. All this time P. Gelbakhiani was kept in KGB prison. He was sentenced to 15 year imprisonment basing on the second part of Article 186 and second part of Article 189 of the Criminal Code of Georgia. After passing sentence he was serving his sentence in Rustavi Corrective Labor Colony. He remained immune from any privileges envisaged by the legislation until Shevardnadze was transferred to Moscow to occupy the post of the Minister of Foreign Affairs of the USSR. Total of 13 years he has spent in prison and colony serving his sentence.

It is noteworthy that from the very first day of his arrest up to passing sentence slanderous accusations actually flooded newspapers and mass media.

P. Gelbakhiani absolutely unlawfully and without any grounds, without his participation was deprived of his MD degree and professor title; he was excluded from the Academy of Sciences.

Such injustice and misfortunes fallen upon the whole family significantly contributed to premature death of P. Gelbakhiani's wife. But this did not put an end to the repressions. On the contrary, they extended on the other members of the family. The son and grandson of P. Gelbakhiani experienced continuous persecution from the leaders of former Communist Government.

Gedevan Petre Gelbakhiani.

Born in 1937. He finished Tbilisi #1 School in 1955 with silver medal award and in the same year was admitted to the internal therapy faculty of Tbilisi Medical Institute. In 1965 he defended his candidate theses and in 1972 - the theses for doctor's degree. From 1987 he was working as a Head of Internal Diseases Chair at the Pediatric Faculty of Tbilisi Medical Institute. After imprisonment of his father for 15 years he was not allowed to participate in competition for announced vacancy of the post of professor. Only after Shevardnadze was transferred to Moscow he received the possibility to normally continue his professional activities.

On September 12, 1992 the representatives of the Procurator's Office searched the flat of P. Gelbakhiani under

the permission of this body. The search Act confirmed that nothing criminal was found out in the flat in question.

Next day, on September 13, eight armed men visited the Gelbakhianies' flat at 11 p.m. and without presenting any official warranty or documents started the search. Two of them forcibly took G. Gelbakhiani in unknown direction.

The family learnt later he was taken to the Tbilisi Department of Internal Affairs and placed into the cell where he was severely beaten by men in police form and those in civil clothes. The warranty about his detainment was given only two days later: he was detained basing on Article 121 of the Criminal Code of Georgia on suspicion of committing terrorist act. By that time he has not been even interrogated nor was he given possibility to see a lawyer.

From the day of his detainment G. Gelbakhiani was experiencing continuous physical and psychological pressure. On 18.09.93 in the course of interrogation carried out in the presence of the lawyer he confessed the charges put against him and accounted himself guilty. However on 28.09.93 when the investigator in the presence of the lawyer brought the charge basing on the I, III and IV parts of Articles 65, 67 and 238, G. Gelbakhiani categorically denied these accusations, completely changed his testimony of September 18 and stated that the testimony was forced out from him under the fear of physical violence.

It is noteworthy that the prisoner was kept in the Isolator of Preliminary Detention of the Department during one month from the day of his arrest and only after persisting demands of the family he was transferred to the investigatory isolator.

On February 9, 1993 in #1 Tbilisi Isolator G. Gelbakhiani was brutally beaten by the prisoner David Chomakhidze who in past worked in KGB, had three previous convictions.

On January 15, 1993 under the public demand G. Gelbakhiani was visited by the deputy Chairman of State Committee for Human Rights (the so-called Kavtsadze's Committee). In the course of this visit the prisoner in the presence of the investigator Anzor Baluashvili confirmed the fact of his unmerciful beating. The invited doctor also confirmed the fact of physical violence against the prisoner which resulted in impairment of hearing, vision and various organs. The Procurator's Office was induced to bring a charge in relation to the above fact.

Petre Gedevan Gelbakhiani

(junior).

Born in 1962. In 1979 finished Tbilisi #55 School. In 1977-82 was a member of Tbilisi "Dynamo" basketball team. In 1985 he graduated with honors from Tbilisi Medical Institute. In 1988 was accepted to post-graduate studentship at the Institute of Morphology of the Academy of Sciences of Georgia and defended his candidate theses. From 1991 he was working as an assistant at the Chair of Therapy in the Tbilisi Medical Institute.

P. Gelbakhiani like other members of his family also experienced the strength of Shevardnadze's persecution as early as since 70-ies. Irrespective of the fact that he was considered a promising basketballer he was expelled from the team. When he was passing his entrance examinations in the Medical Institute and received excellent marks, the Institute was visited by a specially sent Head of Department of the Central Committee of the Communist Party who reproached the administration of the Institute and

instructed them to close the doors of the Institute before the grandson of P. Gelbakhiani who by that time was already imprisoned.

P. Gelbakhiani was arrested on April 6, 1993 in Baku (Republic of Azerbaijan) where he was hiding himself from the criminal regime of Shevardnadze. At 11 p.m. the representatives of Information-Security Service kidnapped him from the entrance of his dwelling house and transferred him to Tbilisi by a special plane.

P. Gelbakhiani is charged for the committing explosion on Chikovani St. on June 13, 1993 to assassinate Jaba Ioseliani.

Dokvadze Irakly

Born on February 21, 1961 in Tbilisi Higher education, video engineer, married, has parents and two small daughters.

Was arrested on September 3, 1992. Isolation ward #1, cell # 43

"I'd like to call your attention only to the facts I was going to expose at the court trial, for my inexperience and naivety made me think the process would be objective and impartial. But from October 5 till today I have made sure that the factual government, KGB, Procurator's Office and all pseudo-legal institutions act together in order to "prove" the guilt of President Gamsakhurdia. We are accused of participation in "terroristic and subversive groups", formed by Zviad Gamsakhurdia. I'll try to put aside my emotions and tell only about bare facts.

From the very first days of my arrest I have never been suspected. I was accused, with only one difference - I had no right to be defended in the process of investigation.

After my "physical treatment" in KPZ (preliminary detention ward) the Prosecutor General A. Baluashvili began an unprecedented psychological filthy terror- bargain with me. I had to "confess" and become according to A. Baluashvili's scenario, the author and one of the active participants of the terroristic act in Chikovani street. He would in return leave my children alive. He said that the members of the families of those killed during the terroristic acts knew from him about my participation in this act and if I tried to deny it they would kill my children. (He was most frequently mentioning Gocha Eradze, the father of the boy killed during the terroristic act). I tried several times to give a written evidence to deny my

participation in this act. Once he brought my children to me and I was given the choice. This devil of a man told me: "Your family live on the ground floor, don't they? We'll throw in the bomb ("limonka") and then blame the family of those killed in Chikovani street. Be sure, everybody will believe it. If you do not pity yourself take pity of your children."

I was looking at this monster and felt how helpless I was. I told him he could write whatever he wanted and I would sign it.

When A. Baluashvili took my children away and came back, he warned me to give the testimony only to him. And if I had a Lawyer, he should have come the day before and tell me what testimony I had to give, what questions he would ask and what my answers should be.

On September 6 the group of KGB investigators came and began to torture me for many hours. They were telling me that they had arrested my childhood friend Beso Bochoridze who "confessed" that I, Petre Gelbakhiani and Grisha Elisashvili participated in the above terroristic act and that he was kept in jail for my sake. The sooner I confess, the sooner my friend Beso Bochoridze will be released. I demanded confrontation with him and was, of course, refused.

Despite the fact that A. Baluashvili was given the case on September 16, on September 7 he brought to me a rather big pile of my "evidence" which I had to read and study by heart, and on September 8 he would come together with KGB investigators and KGB operator and I had to give testimony according to his "scenario". The next day the above mentioned persons and two more men came carrying a big brief-case. They were carefully examining my face and broken nose, then at Baluashvili's order they opened the brief-case, and were messing about for a very long time, "working over" my face, putting make-up on bruises. They began recording and I began to tell Baluashvili's "fairy tales".

They did not allow me to see the family. It was in a way good for I had lost 18 kg and did not want my family to see me.

They had at last allowed my lawyer Giorgi Mosesijan to see me. I was told later that he should have visited me long before but they would not allow him to see me. He was rather surprised by my testimonies but unfortunately I did not dare to be frank with him for he saw tortured face, bruised eyes and broken nose but did not offer me any examination. I did not think he could be trusted and so I was left to the mercy of fate.

As the time passed, A. Baluashvili was

working hard and hard. He became so impudent that was no longer ashamed of my lawyer. So he took one of the pages from the testimony according to his scenario and substituted it by another one which had been written beforehand. He made both G. Mosesijan and me to sign it and added: "These days Shevardnadze is meeting the president of Azerbaijan Elchibei, and testimonies like this are not favorable to us".

I had to resist a great deal when it came to Gedeon Gelbakhiani. "Say what I tell you about Gelbakhiani", he said, "I give you my word of honour, you will be sentenced only 3 years. I'll send a secret letter to the judge". These are the words that only morally degraded man can pronounce, the man who for the sake of his filthy carrier would not stop before anything. I did not justify his hopes during the confrontation. He got angry and spent hours saying that personally he would have gone to his native Israel without delay and the only thing that was keeping him from doing so was the thought that in such case Georgia would have been left to people like me.

I have been often thinking of committing a suicide. In my mind I was seeing difference scenes: I. Dokvadze hanging, I. Dokvadze cutting viens, etc. But the was one thing that stopped me: people would never know the truth about this mysterious case. I am sorry for those people who became the victims of the crime and are attending the court trial carried out over the innocent people who were accused of the crime made by others. These people are sure that on the bench of accused are sitting real criminals. Would they ever know the truth? For whom is it needed to call us murderers and terrorists? I do not think it is needed for Georgia's sake.

There were four attacks on Jaba Ioseliani. His deputy "Buga" had been killed (by explosion), killed are his other deputies Zaza Vepkhvadze and Gia Svanadze, as well as Talakhadze (by explosion).

The general Prosecutor of Tbilisi M. Kurdadze, the General Director of "Saktambako" (Georgian tobacco) and many others had been killed. But these cases are of no "interest" to anyone. But it is as clear as a day who is directing all this...

It is impossible to put into a few words what I felt and suffered all this time. The unjust and illegal court trial is ahead, a show whose false scenario belongs to the Deputy General Prosecutor Mr. A. Baluashvili. As to me, I am joining the hunger-strikers on February 3."

I. Dokvadze
February 2, 1994

To the Peoples of the World
International Human Rights Organizations
World mass media
of the People of Good Will

P e t i t i o n

As it is well known in Georgia continues hearing of the case of "President Zviad Gamsakhurdia and his Supporters", which is now coming to its end. The Prosecutor Kakha Koberidze have already given his indictment and demanded death sentence for two political prisoners Petre Gelbakhiani and Irakli Dokvadze.

This purely political affair is completely based on the false testimonies obtained during the preliminary investigation as a result of physical and psychological pressure exerted on the political prisoners.

At the same time, in the course of the Court investigation the norms of the Code of Practice were regularly violated, elementary rights of the defendants including their right for defense were abused, the lawyers defending the accused were artificially faced with significant obstacles.

This was many times stressed by the defendants' lawyers and public defenders, Georgian Helsinki Union, International Society for Human Rights (IGFM-ISHR), "Amnesty International", as well as International Organization "Human Rights Watch/Helsinki" which caste doubt on correspondence of the Court Board decisions with juridical norms and developed a number of recommendations to the Prosecutor General of the Republic of Georgia, Chairman of the Supreme Court, Judge Mirza Dolidze and other leaders of juridical bodies required to exercise just trial.

However the Procurator's Office and Court seem to be guided by the instructions of the superior bodies rather than by the Law and as a result ignores all lawful demands of the society. The existing authorities are obviously bringing the matters to physical extermination of Georgian political prisoners.

We the representatives of Georgian society draw the attention of the International Public Organizations to this unjust lawsuit carried out with numerous violations of the Law and demand to immediately stop it, return the case to investigation and start a new investigation which will be put under public observation and carried out with observance of all rights of the prisoners.